

Met de blik vooruit!

Optimistisch, realistisch en sociaal

Coalitieakkoord 2026

Voorwoord

Met dit coalitieakkoord kiezen wij voor een nieuwe koers voor Gooise Meren: realistisch én optimistisch.

Realistisch, omdat onze gemeente voor belangrijke opgaven staat op het gebied van wonen, zorg, duurzaamheid, leefbaarheid en bereikbaarheid. Optimistisch, omdat wij het vertrouwen hebben dat we samen met onze inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en verenigingen aan de slag kunnen met deze opgaven. Gezamenlijk beschikken wij over de kennis, betrokkenheid en energie om Gooise Meren verder te versterken.

De coalitiepartijen hebben ervoor gekozen eerst een stevig bestuurlijk en financieel fundament te leggen. Daarmee creëren we de basis om onze ambities waar te maken en verantwoord te investeren in de toekomst.

Wij kijken vooruit vanuit wat ons verbindt. Samenwerking, vertrouwen, verantwoordelijkheid en respect voor verschillende perspectieven vormen daarbij het uitgangspunt. Wij willen een bestuur zijn dat duidelijke keuzes maakt, actief samenwerkt met de samenleving en handelt vanuit het algemeen belang.

In dit akkoord verbinden we onze ambities aan concrete keuzes. We richten ons op onderwerpen die inwoners dagelijks raken: voldoende woningen, een veilige leefomgeving, goede voorzieningen, een duurzame toekomst, bereikbare kernen en een sterke sociale basis. Zorgvuldige uitvoering en een financieel gezonde gemeente staan hierbij centraal.

De komende jaren bouwen wij aan Gooise Meren, een gemeente waarin mensen zich thuis voelen, kansen krijgen en naar elkaar omzien. Een gemeente die betrouwbaar wordt bestuurd, ruimte biedt aan initiatieven en openstaat voor nieuwe ideeën.

Dit akkoord is een uitnodiging om samen vooruit te kijken, met vertrouwen in de toekomst en met de overtuiging dat onze gemeente sterker wordt wanneer we gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen en kansen benutten.

Tot slot danken wij graag Armand van de Laar voor zijn deskundige begeleiding als formateur. Daarnaast spreken wij onze grote waardering uit voor alle ambtelijke ondersteuning die wij gedurende het formatieproces hebben mogen ontvangen. Hun gezamenlijke betrokkenheid, deskundigheid en inzet hebben in belangrijke mate bijgedragen aan het tot stand komen van dit akkoord.

Niek Hermsen – D66 Gooise Meren
Mark Marshall – VVD Gooise Meren
Marije Wiss – PRO Gooise Meren

Bestuurlijk Kader

Achtergrond

Op woensdag 8 april 2026 zijn de eindconclusies van de verkennende fase, geleid door de informateur Maarten Balzar, gepresenteerd aan de gemeenteraad. Het advies om een nieuw college te vormen met D66 Gooise Meren (D66), VVD Gooise Meren (VVD) en PRO Gooise Meren (PRO) hebben de partijen omarmd. Ook het advies van de verkenner om eerst een bestuurlijk en een financieel kader vast te stellen, is door de onderhandelende partijen overgenomen.

De gemeente staat voor een grote financiële opgave en er is behoefte aan bestuurlijke stabiliteit. Vertrouwen is hierbij een belangrijke factor. Daarom starten we met een bestuurlijk en een financieel kader. In dit bestuurlijke kader worden de bestuurlijke kernwaarden, samenwerkingsafspraken en verschillende rollen en verwachtingen uiteengezet. Parallel worden in het financiële kader de financiële uitgangspunten en afspraken benoemd. Daarna maken we afspraken over inhoudelijke zaken en ambities.

Op 19 april zijn de onderwerpen besproken die de formerende partijen bij de vervolgsafspraken verder willen uitdiepen op het gebied van procesafspraken, het bestuurlijk kader en het financieel kader. Dit document gaat over de punten die onder bestuurlijk kader zijn besproken.

Het geformuleerde uitgangspunt is hierbij:

Binnen onze gemeente werken wij als bestuur respectvol en collegiaal samen, met ruimte voor verschillende perspectieven en gedragen door gezamenlijke verantwoordelijkheid. Deze houding nemen wij ook mee in de samenwerking met inwoners en maatschappelijke partners, in verbinding met de samenleving. Verschillen van mening en vormen van protest horen bij een levende democratie. Tegelijkertijd staan wij voor een veilige en integere gemeenschap: geweld, intimidatie en ondermijnend gedrag zijn onacceptabel.

Wij handelen vanuit het algemeen belang en dragen besluiten gezamenlijk, eensgezind en in samenhang uit.

Dualisme en verhouding raad – college

De coalitiepartijen hechten groot belang aan een open, constructieve en respectvolle verhouding tussen college en gemeenteraad. Zij spreken af dat het toekomstige college deze verhouding actief onderhoudt en versterkt, met respect voor de rollen en verantwoordelijkheden binnen het duale stelsel.

Het college ondersteunt de raad in zijn kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol door te zorgen voor tijdige en inzichtelijke informatievoorziening. De coalitie vindt het essentieel dat de raad op een toegankelijke en betekenisvolle manier wordt betrokken, zodat raadsleden hun rol daadwerkelijk kunnen vervullen en invloed kunnen uitoefenen op koers en keuzes. Daarbij is continu oog voor het moment en de vorm van betrokkenheid. Zo wordt inhoudelijke inbreng mogelijk op een moment dat deze daadwerkelijk van betekenis is en wordt voorkomen dat besluitvorming onnodig vertraagt of haar urgentie verliest. De coalitie ziet het als een gezamenlijke opgave van raad, college en griffie om continu oog te hebben voor het verbeteren van de manier van samenwerking en besluitvorming, met aandacht voor slagvaardigheid en zorgvuldigheid. Bij vraagstukken met maatschappelijke of politieke impact verwacht de coalitie dat het college de raad tijdig en transparant betreft via voor alle raadsleden toegankelijke vormen. De coalitie zet hierbij in op zorgvuldigheid van en gelijke informatie voor iedereen.

Tot slot zet de coalitie in op het vergroten van draagvlak binnen de raad door een open houding naar alle fracties. Verschillen van mening horen bij het democratisch proces, maar vinden altijd plaats op basis van respectvolle omgangsvormen. Het college wordt geacht voorstellen zo voor te bereiden dat ook minderheidsperspectieven vanuit de samenleving zichtbaar worden gemaakt en inhoudelijk worden gewogen. Door tijdige betrokkenheid, transparantie en inhoudelijke verrijking streeft de coalitie naar besluiten die niet alleen bestuurlijk houdbaar zijn, maar ook politiek zo breed mogelijk worden gedragen.

Bestuurscultuur en politieke stijl

De coalitie beschouwt collegiaal bestuur als de basis van een sterke en betrouwbare bestuurscultuur. Deelname aan de coalitie betekent een duidelijke verbondenheid met de gezamenlijke opgave en verantwoordelijkheid voor het geheel en het algemeen belang. De coalitiepartijen kiezen bewust voor een manier van samenwerken die is gebaseerd op commitment, gelijkwaardigheid en vertrouwen en verwachten dat het college deze bestuursstijl uitdraagt. Bestuurders nemen gezamenlijke verantwoordelijkheid, werken integraal over portefeuille- en organisatiegrenzen heen en voorkomen verkokering. Het college gaat op zoek naar een gezamenlijk perspectief en zoekt als eenheid draagvlak voor haar besluiten. Binnen het college is ruimte voor inhoudelijk debat en kritische reflectie; bestuurders spreken elkaar constructief aan en betrekken elkaar tijdig. College stuurt op inhoud en politieke afwegingen krijgen primair een plek in de raad. Dualisme betekent dat verschillen benoemd mogen worden, zonder afbreuk te doen aan de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het bestuur.

De coalitie verwacht een bestuurlijke stijl waarin geven en nemen vanzelfsprekend is, waarin prioriteiten gezamenlijk worden gekozen en waarin zorgvuldig wordt omgegaan met maatschappelijke en bestuurlijke gevoeligheden. Deze manier van werken draagt bij aan samenhangend beleid, bestuurlijke stabiliteit en vertrouwen in het bestuur en de overheid.

Samenleving en participatie

De coalitie ziet participatie als een wezenlijk onderdeel van democratisch en zorgvuldig bestuur. In onze representatieve democratie is de gemeenteraad gekozen om besluiten te nemen, met het oog op het algemeen belang. Deze besluiten worden beter door anderen te betrekken. Goede participatie draagt bij aan beter onderbouwde besluiten, vergroot draagvlak en versterkt de verbinding en het vertrouwen tussen bestuur en samenleving. Door inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners op een passende manier te betrekken, wordt gebruikgemaakt van kennis en ervaring en perspectieven uit de samenleving. We willen het voor inwoners en ondernemers mogelijk maken om hun verantwoordelijkheid te nemen in de gemeenschap door actief bij te dragen aan de samenleving, waarbij individuele en gezamenlijke belangen met elkaar worden verbonden en we samen tot de beste oplossingen komen.

De coalitie acht het belangrijk dat participatie zorgvuldig en realistisch wordt vormgegeven. Dat betekent dat vooraf duidelijk is waarom en hoe participatie plaatsvindt en wat er met de inbreng wordt gedaan. Heldere communicatie en goed verwachtingsmanagement zijn nodig om teleurstelling en schijnparticipatie te voorkomen. Participatie vraagt om maatwerk. Niet iedere opgave leent zich voor dezelfde vorm of intensiteit van betrokkenheid. Ook moet het mogelijke participatietraject in verhouding staan tot de beschikbare capaciteit en financiële middelen. De coalitie verwacht dat het college per situatie bewust afweegt welke vorm passend is. Respectvolle omgang, aandacht voor minder gehoorde stemmen en zorgvuldige belangenafweging vormen daarbij leidende uitgangspunten. Een sterk omgevingsmanagement kan bij grote projecten een geschikt middel zijn.

Ambtelijke ondersteuning

De coalitie hecht waarde aan een professionele en zorgvuldige samenwerking tussen college en ambtelijke organisatie, waarin ambtelijke onafhankelijkheid en politiek-bestuurlijke verantwoordelijkheid elkaar versterken. Achter een sterk college staat een sterke ambtelijke organisatie. Het college creëert ruimte voor ambtenaren om onafhankelijk, deskundig en integer te adviseren en waardeert loyale tegenspraak als bijdrage aan de kwaliteit en legitimiteit van besluitvorming. De organisatie levert een objectief, vakinhoudelijk advies, waarin ook wordt meegewogen hoe een voorgenomen besluit landt in de samenleving en in de gemeenteraad. Het college maakt de politiek-bestuurlijke afweging en is daarop aanspreekbaar. Goed werkgeverschap is een aandachtspunt, zeker in het licht van de krappe arbeidsmarkt en de toenemende (complexiteit van de) opgaven. Het college prioriteert de opgaven waaraan de capaciteit wordt gekoppeld. De organisatie is continu bezig met het efficiënter maken van processen, maar met oog voor de menselijke maat.

Daar waar het college wordt ondersteund door de ambtelijke organisatie, wordt de raad ondersteund door de griffie. De coalitie onderkent de onafhankelijke en essentiële rol van de griffie als ondersteuning van de raad en als hoeder van het democratisch proces. Een sterke, goed toegeruste griffie is onmisbaar voor een goed functionerende raad en voor het evenwicht binnen het duale stelsel. Een goede en zorgvuldige samenwerking van college met zowel de griffie als de ambtelijke organisatie draagt eraan bij dat de raad wordt ondersteund in de uitoefening van zijn taken. Ook een goede interactie en samenwerking tussen de griffie en de ambtelijke organisatie is daarbij van belang, ieder vanuit de eigen rol en verantwoordelijkheid, gericht op een effectieve en efficiënte ondersteuning van het college en de raad en het realiseren van maatschappelijke opgaven voor onze inwoners.

De coalitie wil gezamenlijk de rolzuiverheid bewaken: de raad stelt kaders en stelt middelen beschikbaar, het college geeft richting en voert uit, en de ambtelijke organisatie handelt professioneel binnen deze kaders. Bij de ontwikkeling en herijking van beleid wordt expliciet rekening gehouden met de sturingsmogelijkheden van de raad, onder meer door het opnemen van een duidelijk financieel kader dat op hoofdlijnen inzicht biedt in de uitvoering en de besteding van middelen.

Wederzijds vertrouwen, benaderbaarheid van bestuurders en een gedeeld begrip van het democratisch bestel vormen de basis voor een open en effectieve samenwerking

Regionale en interbestuurlijke samenwerking

Gooise Meren onderscheidt zich in de regio door het prettige wonen in de randstad, met veel groen en cultuurhistorisch erfgoed. De coalitie erkent het belang van regionale en interbestuurlijke samenwerking voor het realiseren van maatschappelijke opgaven, die toenemen en steeds complexer worden. De afgelopen jaren is een disbalans ontstaan in de decentralisatie van taken: gemeenten krijgen meer medebewindstaken, maar minder beleidsruimte en niet altijd toereikende middelen. Dat versterkt het belang van regionale samenwerking om bestuurskrachtig te blijven. Grensoverstijgende thema's zoals wonen, bereikbaarheid, economisch vestigingsklimaat en water en groen vragen gezamenlijke actie. In de samenwerking is het uitgangspunt: zelf doen wat zelf kan, en samen doen wat beter werkt. Democratische legitimiteit wordt hierbij altijd meegenomen. De coalitie gaat daarnaast uit van gelijkwaardig partnerschap en speelt een verbindende rol met de andere regiogemeenten. De coalitie verwacht dat het college per beleidsveld expliciet afweegt welke rol de gemeente inneemt in regionale samenwerkingsverbanden en hoe deze zich verhoudt tot lokale ambities en opgaven. Daarbij is aandacht nodig voor bestuurlijke slagkracht en de balans tussen regionale inzet en lokale verantwoordelijkheid. Door transparant te zijn over

doelen, positie en consequenties van regionale samenwerking, draagt het college bij aan inzicht en betrokkenheid van de raad en aan een evenwichtige verhouding tussen lokaal bestuur en regionale afstemming.

Financieel kader

De coalitie hanteert een financieel kader dat is gebaseerd op integer, transparant en betrouwbaar handelen. Publieke middelen worden rechtmatig, doelmatig en zo veel mogelijk meetbaar ingezet, waarbij financiële keuzes inzichtelijk en navolgbaar zijn voor raad, inwoners en samenwerkingspartners.

De coalitie maakt financiële keuzes door ambities te toetsen op effectiviteit, uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid, in samenhang met de beschikbare capaciteit en middelen op zowel de korte als de langere termijn. Nieuwe ambities worden daarbij niet automatisch toegevoegd aan bestaand beleid, bestaande activiteiten en investeringen, maar gaan gepaard met een integrale heroverweging en, waar nodig, bijstelling of afbouw. De coalitie brengt duidelijke prioritering aan in haar ambities en stelt de (maatschappelijke) effecten centraal.

Toegankelijke financiële informatie is een belangrijk uitgangspunt. De coalitie beschouwt een goede begroting als een fundament voor een heldere rolverdeling tussen raad en college en als een financieel en beleidsmatig sturingsinstrument waarmee de gemeenteraad richting geeft aan de besteding van publieke middelen. Vanuit die gedeelde verantwoordelijkheid streeft zij naar een gemeentebegroting die voor de raad goed leesbaar en duidelijk navolgbaar is, zodat de kaderstellende en controlerende rol effectief kan worden ingevuld. Tegelijk is het van belang dat de begroting voor het college praktisch en werkbaar blijft: beknopt waar mogelijk en helder in opzet en inhoud. In hoofdstuk 7 gaan we verder in op het financieel kader

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Bestuurlijk Kader	3
1. Inwoners en bestuur	10
Trends en ontwikkelingen	10
1.1 Inclusie	11
1.2 Participatie	11
1.3 Asiel en opvang	12
1.4 Digitalisering en dienstverlening	13
2. Ruimtelijke ordening en wonen	14
Trends en ontwikkelingen	14
2.1 Ruimtelijke ordening	14
2.2 Wonen en woningbouw	14
2.3 Projecten	15
2.4 Onderwijshuisvesting	16
2.5 Gemeentelijk vastgoed	16
3. Groen, duurzaamheid, klimaat & leefomgeving	17
Trends en ontwikkelingen	17
3.1 Groen en buitenruimte	18
3.2 Duurzaamheid en energietransitie	19
3.3 Water en klimaatadaptatie	20
3.4 Natuur en biodiversiteit	20
3.5 Dierenwelzijn	20
4. Zorg, welzijn & samenleving	22
Trends en ontwikkelingen	22
4.1 Zorg, welzijn & ondersteuning	22
4.2 Jeugd	23
4.3 Onderwijs	23
4.4 Werk & inkomen	24
4.5 Sport & bewegen	25

5. Economie, Recreatie, Cultuur & Erfgoed	26
Trends en ontwikkelingen	26
5.1 Economie	26
5.2 Toerisme & recreatie	27
5.3 Cultuur	27
5.4 Cultureel Erfgoed & Monumenten	28
6. Veiligheid, mobiliteit & parkeren	29
Trends en ontwikkelingen	29
6.1 Openbare orde & veiligheid	30
6.2 Vergunningen, toezicht en handhaving	31
6.3 Weerbaarheid	32
6.4 Mobiliteit en bereikbaarheid	32
6.5 Parkeren	33
7. Financieel kader	34
7.1 Subsidiebeleid en subsidieregelingen	35
7.2 Grondbeleid	36
8. Ondertekening van het akkoord	37
Bijlage 1 Inbreng	38

1 Inwoners en bestuur

Trends en ontwikkelingen

Gooise Meren is een gemeente met betrokken inwoners en een sterk verenigingsleven. De samenleving is voortdurend in verandering: de diversiteit neemt toe en wordt steeds zichtbaarder. Dat zien wij als een kracht. Deze ontwikkeling brengt terecht meer aandacht met zich mee voor gelijke kansen, toegankelijkheid en inclusie. Er is steeds meer acceptatie van onder andere seksuele en genderdiversiteit en voor een grote groep mensen wordt hier concreet werk van gemaakt. Tegelijkertijd kent deze ontwikkeling een keerzijde: op sommige plekken nemen begrip en tolerantie af en staat de sociale veiligheid van groepen onder druk. Ook zorgen polarisatie en verschillen in kansen en ervaringen voor uitdagingen in de sociale samenhang. Een samenleving waarin iedereen zich welkom voelt vraagt blijvende inzet en beleid dat ontmoeting en participatie van alle inwoners bevordert.

Gemeenten staan voor een groeiende en ingewikkelde opgave op het gebied van asiel en opvang. Zij zijn verantwoordelijk voor de opvang en maatschappelijke integratie van asielzoekers, statushouders en Oekraïense ontheemden. Voorlopig blijft de Spreidingswet van kracht, waardoor gemeenten voldoende opvangplekken moeten creëren en er een evenwichtigere verdeling van asielzoekers komt over provincies en gemeenten. Voor Oekraïense ontheemden verschuift de focus van tijdelijke opvang naar duurzame huisvesting, begeleiding en integratie / participatie. De druk op opvanglocaties, de krappe woningmarkt en maatschappelijke verdeeldheid maken het lastig om aan de taakstellingen te voldoen. Asielopvang is de laatste jaren vooral een crisisaanpak geweest, in plaats van een gewone maatschappelijke opgave. Daarom is er behoefte aan een langetermijnaanpak waarin opvang, integratie en ondersteuning samenkomen.

Het vertrouwen in de landelijke politiek is de afgelopen jaren afgenomen. Het vertrouwen in het lokale bestuur blijft over het algemeen stabiel, maar vraagt onderhoud. Inwoners willen zich gehoord voelen.

Digitalisering en AI bieden kansen om dienstverlening te verbeteren en besluitvorming te ondersteunen. Tegelijkertijd nemen de complexiteit en risico's toe, onder meer op het gebied van privacy en ethiek. Niet iedereen is even digitaal vaardig en kan in de steeds digitaler wordende samenleving mee, wat kan leiden tot een gevoel van verlies van grip en controle. Dat vraagt onze aandacht.

1.1 Inclusie

Gooise Meren is een gemeente waarin iedereen mee kan doen, zichzelf kan zijn en gelijke kansen krijgt. We zetten ons in voor een toegankelijke, inclusieve en veilige samenleving, waarin verschillen worden gerespecteerd en inwoners zich welkom, vertegenwoordigd en verbonden voelen. Daarbij hebben we bijzondere aandacht voor inwoners die belemmeringen ervaren om volwaardig deel te nemen. Wij zien het als een gezamenlijke opdracht van bestuur en inwoners om de positieve ontwikkelingen te versterken en tegelijkertijd de spanningen die zichtbaar worden actief te adresseren.

Wat gaan we doen?

- Gooise Meren is een inclusieve gemeente. We zetten in op kansen-gelijkheid. Inclusiviteit is de norm. Voor racisme, discriminatie en uitsluiting is geen plaats in onze gemeente en dit gaan we actief tegen.
- We stimuleren dat scholen, in samenwerking met organisaties, aandacht hebben voor bestrijding daarvan.
- Verenigingen die uitsluiten of discrimineren ontvangen géén subsidie.
- We streven ernaar dat onze voorzieningen toegankelijk en inclusief zijn. Dat houdt ook in dat we zorgen voor toegankelijke stemlokalen zodat iedereen kan meedoen aan de lokale democratie.
- We streven naar voldoende dekking van publiek toegankelijke toiletten in de gemeente.
- Gooise Meren is een inclusieve en LHBTIQ+vriendelijke gemeente in woord en daad.
- We zorgen dan onze communicatie richting inwoners zoveel mogelijk in begrijpelijke taal (B1) is.
- We stellen een nieuw uitvoeringsprogramma inclusie, waarin we kijken naar de beleidsdoelen van het VN-verdrag.

1.2 Participatie

We willen een transparante, betrouwbare en dienstbare overheid voor onze inwoners zijn. Daarom willen we een gemeentebestuur zijn dat voorspelbaar handelt, zorgvuldige beslissingen neemt en inwoners in een vroeg stadium betreft bij belangrijke keuzes. Participeren gaat om gezamenlijk het algemeen belang bepalen en niet om je eigen individuele gelijk krijgen. De raad neemt uiteindelijk het besluit vanuit het algemeen belang.

We zetten het huidige participatiebeleid voort en versterken dit waar nodig. We streven naar een participatiepraktijk waarin een brede groep inwoners wordt bereikt, inclusief het 'stille midden' en specifieke doelgroepen, met inzet van passende middelen, waaronder digitale vormen van participatie. Dat vergroot het vertrouwen.

Wat gaan we doen?

- We zetten in op duidelijke communicatie over het participatieproces. Daarbij zijn de spelregels vooraf helder en is duidelijk wat het doel is en wat de rol van betrokkenen is, bijvoorbeeld bij besluitvorming door de raad. Achteraf zijn we transparant over wat er met de inbreng is gedaan.
- We onderzoeken manieren om bij ontwikkelingen tot bredere en meer evenwichtige participatie te komen, zodat alle belangen goed in beeld worden gebracht.
- Om de belangenbehartiging van woningzoekenden te verbeteren, geven we ze een stem in het participatieproces. Bij voorkeur organiseren wij dit regionaal.
- We continueren de samenwerking met wijkraden, buurtpreventieteams en andere inwonersinitiatieven en betrekken hen actief bij participatietrajecten.
- We verankeren de kinderraad en betrekken middelbare scholieren actiever bij gemeentelijke plannen, bij voorkeur via hun eigen netwerken zoals de leerlingenraden.

- Om de toegankelijkheid te vergroten, zetten we in op meer online participatie onder inwoners, zonder het doel uit het oog te verliezen.

1.3 Vluchtelingen en opvang

Gooise Meren neemt haar verantwoordelijkheid voor menswaardige en duurzame opvang. Daarbij staan draagvlak, veiligheid en zorgvuldige uitvoering centraal. Wij kiezen voor langdurige opvang, met voorkeur voor gemengde groepen en goede inpassing in de omgeving, zodat bewoners, medewerkers en omwonenden kunnen bouwen aan een veilige en fijne leefomgeving.

De gemeente houdt regie op de organisatie van opvang en maakt duidelijke afspraken met het COA en andere relevante organisaties over veiligheid, beheersbaarheid, communicatie en begeleiding, en innovatieve manieren van opvang.

Veiligheid van inwoners, ondernemers en opvangbewoners staat daarbij voorop. Omwonenden worden tijdig betrokken bij locatiekeuzes en de inrichting van opvanglocaties, met participatie en periodieke evaluaties. We handelen proactief en zorgvuldig, zodat keuzes voor locaties niet onder tijdsdruk hoeven plaats te vinden en zowel inwoners als maatschappelijke partners tijdig betrokken worden.

De coalitie kiest voor een aanpak die invulling geeft aan zowel onze maatschappelijke verantwoordelijkheid als aan draagvlak en leefbaarheid in de gemeente. Opvang(locaties) moeten waar mogelijk bijdragen aan de kwaliteit en voorzieningen van de buurt, bijvoorbeeld op het gebied van ontmoeting, sport, groen of maatschappelijke voorzieningen. Nieuwkomers krijgen vanaf dag één de kans én de verantwoordelijkheid om mee te doen in de samenleving. Mensen die in Gooise Meren worden opgevangen, zowel asielzoekers als Oekraïense ontheemden, participeren vanaf het begin via onderwijs, werk, sport en maatschappelijke activiteiten. Opvang en integratie worden integraal meegenomen binnen de beleidsterreinen wonen, onderwijs, zorg, participatie en werk & inkomen, zodat opvang niet losstaat van bredere maatschappelijke opgaven en voorzieningen in de gemeente.

Wat gaan we doen?

- Gooise Meren neemt verantwoordelijkheid en regie voor de wettelijke (opvang)opgave van asielzoekers zoals vastgelegd in de Spreidingswet en voor de huisvesting van statushouders. Daarnaast blijven wij ons inzetten voor passende opvang van Oekraïense ontheemden, zolang dat nodig is.
- We onderzoeken gemengde vormen van huisvesting, waarbij naast asielzoekers en statushouders ook andere woningzoekenden en spoedzoekers een plek kunnen krijgen. Daarmee dragen investeringen bij aan bredere woonopgaven binnen Gooise Meren.
- Samen met de regiogemeenten maken we afspraken hoe we samen kunnen voldoen aan onze gezamenlijke opgave.
- We onderzoeken innovatieve voorbeelden van (geïntegreerde) opvangvoorzieningen in andere gemeenten en bekijken in hoeverre wij meer regie kunnen nemen op de organisatie en kwaliteit van opvang.
- We communiceren helder en transparant over de opvang in onze gemeente.
- We zorgen er via taalonderwijs, (vrijwilligers)werk, sport, school en maatschappelijke activiteiten voor dat mensen die in Gooise Meren worden opgevangen—zowel asielzoekers als Oekraïense ontheemden—de mogelijkheid én de verantwoordelijkheid krijgen om vanaf dag één mee te doen in onze gemeente.
- We stimuleren zelfredzaamheid en actieve deelname met de buurt.

- We blijven opvang- en onderwijsvoorzieningen ondersteunen voor kinderen in opvanglocaties.
- We houden ons aan de afspraken die we hebben gemaakt bij de opvanglocatie bij de Witte Toren.

1.4 Digitalisering en dienstverlening

Onze dienstverlening is in de eerste plaats digitaal toegankelijk, maar blijft tegelijkertijd voor iedereen bruikbaar, met waar nodig een fysieke mogelijkheid. Door de mogelijkheden van digitalisering en AI te benutten, willen we processen slimmer, sneller en persoonlijker maken, waaronder het versnellen van (vergunning)procedures. Daarbij kiezen we voor een rol als 'slimme volger', met oog voor zowel de kansen als de uitdagingen van een steeds digitaalere wordende samenleving.

Wat gaan we doen?

- Vanwege de efficiëntie en het gebruikersgemak werken we verder aan de digitalisering van onze dienstverlening en aan het online volgbaar maken van de status van (aan)vragen. De dienstverlening blijft hierbij primair digitaal, met oog voor toegankelijkheid. Fysieke dienstverlening blijft mogelijk voor als dat nodig is.
- We beperken de nadelen en risico's die bij digitalisering en de inzet van AI horen, onder andere op het gebied van privacy, gegevens en ethiek. We sluiten hiervoor aan bij landelijke ontwikkelingen.
- Digibetisme bestrijden we door in te zetten op digimaatjes in samenwerking met de bibliotheek.
- We blijven onze processen vereenvoudigen en versnellen en verlengen waar mogelijk de geldigheidsduur van vergunningen, zodat minder vaak aanvragen nodig zijn. Per proces hanteren we maximale doorlooptijden.
- Meldingen, klachten en bezwaren moeten gemakkelijk en toegankelijk ingediend en onafhankelijk behandeld (kunnen) worden.
- De wijkadviseur heeft een belangrijke rol in het creëren van een proactieve dienstverlening naar de wijk.

2 Ruimtelijke ordening en wonen

Trends en ontwikkelingen

De druk op de woningmarkt in Nederland neemt toe, met een groeiend tekort aan betaalbare woningen, vooral voor starters en ouderen. Tegelijkertijd stijgen de prijzen en zijn de bouwmogelijkheden beperkt. Dit vraagt om versnelling van woningbouw, met blijvende aandacht voor kwaliteit, duurzaamheid, groen, mobiliteit en sociale samenhang. De ruimte is schaars en moet worden gedeeld met andere opgaven zoals groen, energie en voorzieningen, wat zorgt voor spanningen. Daarom wordt steeds vaker ingezet op meervoudig ruimtegebruik en het combineren van functies. Duidelijke ruimtelijke keuzes en prioriteiten zijn nodig om tot haalbare en toekomstbestendige oplossingen te komen.

2.1 Ruimtelijke ordening

In Gooise Meren benutten we de schaarse ruimte zo goed mogelijk door te kiezen voor duurzame ontwikkeling, met respect voor natuur, historische waarde en leefbaarheid. De grote vraag naar ruimte voor woningbouw, groen, de energietransitie en voorzieningen dwingt tot het maken van keuzes. We moeten de beschikbare ruimte zo goed mogelijk benutten, met oog voor zittende bewoners en starters op zoek naar een woning.

Wat gaan we doen?

- We gaan op zoek naar mogelijkheden voor inbreiding in bestaande buurten in combinatie met uitbreidingen aan de randen, waarbij we zuinig zijn op (beschermde) natuur. Specifieke aandacht is er voor herontwikkelingslocaties.
- We gaan de leegstand en spookbewoning tegen door het invoeren van een leegstandsverordening. We werken alleen mee aan een bestemmingswijziging bij verwaarloosde panden wanneer de eigenaar investeert.
- Goedkope bedrijfspanden behouden we voor huisvesting van innovatieve startups.
- Bij kwetsbare of prominente locaties stellen we vooraf duidelijke eisen aan de kwaliteit.
- We willen een aanpak ontwikkelen om overlastgevende bedrijven te weren uit woonwijken en eventueel om te zetten naar woningen en kantoren, en dit op te nemen in de omgevingsplannen.

2.2 Wonen en woningbouw

Gooise Meren is een aantrekkelijke gemeente om te wonen door de groene omgeving, hoog voorzieningenaanbod en rijke historie. Tegelijkertijd heeft ook onze gemeente te maken met een groot woningtekort en stijgende woningprijzen. Dat heeft grote gevolgen voor ouderen, gezinnen en starters. In deze collegeperiode willen we daarom de doorstroom bevorderen en

flink gaan bouwen voor ouderen en starters. Zo zorgen we voor een passende woning voor alle inwoners van Gooise Meren en creëren we gemeenschappen waar mensen prettig kunnen wonen en elkaar kunnen ontmoeten. We hebben oog voor zowel huidige bewoners als nieuwe woningzoekenden en vinden het essentieel hen actief te betrekken om samen tot gedragen en toekomstbestendige oplossingen te komen.

Wat gaan we doen?

- We bouwen gemeentebreed minimaal 1/3 sociale huurwoningen en 1/3 middensegment (betaalbare koop en middenhuur). Dat bevordert de doorstroom. We verhogen het bouwtempo. Waar reeds goedgekeurde woningbouwprojecten stagneren, pakken we een actieve rol om deze te versnellen.
- We stimuleren woningen van voldoende kwaliteit en klimaatadaptief en natuurinclusief bouwen, met aandacht voor wateropvang, hittestress, groene structuren en circulair bouwen. We stimuleren inwoners (met vindbare subsidies) en werken samen met inwonersinitiatieven om de verduurzaming en de isolatie van woningen te bevorderen.
- We richten ons vooral op betaalbare woningen voor jongeren en starters én voor senioren die willen doorstromen. Dat brengt een verhuisketen op gang en zorgt ervoor dat eengezinswoningen voor (startende) gezinnen vrijkomen.
- We zetten verder in op (nieuwe) passende woon(zorg)vormen geschikt voor ouderen zoals geclusterd wonen, hofjeswoningen, 'lang-leven-thuisflats' en gecombineerde jongeren/ouderenhuisvesting. We willen bewust omgaan met het plaatsen van flexwoningen om een directe oplossing te kunnen bieden voor de woningcrisis.
- We denken mee bij de vergunningverlening en waar nodig versnellen we door een meer gestandaardiseerde werkwijze en het efficiënter maken van het vergunningverlening proces, bijvoorbeeld door het inzetten van AI, het gebruikmaken van (landelijke, provinciale en regionale) flexpools van (bouw)ambtenaren en andere innovaties zoals parallel plannen.
- We benutten de bestaande voorraad beter door in te zetten op het vergemakkelijken van het splitsen van woningen, optoppen, het plaatsen van mantelzorgunits bij woningen, het wonen boven winkels stimuleren en vergemakkelijken en het toestaan van hospitaoverhuur en friendscontracten.
- We intensiveren de samenwerking met woningcorporaties en marktpartijen. Om de doorstroom verder aan te jagen spreken we met woningcorporaties af dat alleenstaanden en stellen die een eengezinswoning achterlaten voor een klein(er) gelijkvloerse woning hun huurprijs ongeveer gelijk blijft en zij een verhuiskostenvergoeding krijgen.
- We zetten (regionaal) in op wooncoaches om nog meer bewoners te verleiden tot een passende woning. Om 'scheefwonen' tegen te gaan spreken we met de woningcorporaties af dat zij gebruik maken van de inkomensafhankelijke huurverhoging.
- We zorgen dat woningcorporaties in onze gemeente voorrang geven aan inwoners met voor onze gemeente cruciale maatschappelijke beroepen bijvoorbeeld in de zorg, het onderwijs, politie en brandweer.
- Bij eventuele verkoop geven corporaties voorrang aan zittende huurders. Verkoop kan alleen als er woningen voor worden teruggebouwd. Hiermee bevorderen we doorstroom en verhogen we de inkomsten van woningcorporaties die zij kunnen investeren in nieuwbouw, verduurzaming en betaalbaarheid.

2.3 Projecten

De gemeente heeft een brede portefeuille met (gebiedsontwikkelings)projecten, waar grote investeringen mee gemoeid gaan. De gemeente investeert in de vervanging van bestaande assets, ontwikkelt nieuwe voorzieningen en begeleidt projecten van derden. De druk op middelen en capaciteit vraagt om prioritering en het maken van slimme keuzes.

Wat gaan we doen?

- We zetten in op het sturen op alle lopende en geplande projecten. We beoordelen ze in samenhang of ze passen bij de doelen van de gemeente en zetten de beschikbare tijd en middelen (budget en capaciteit) zo efficiënt en doelmatig mogelijk in binnen de projectenportefeuille.
- We beoordelen grote projecten kritisch om te bepalen of we ze willen voortzetten of soberder uitvoeren, rekening houdend met financiën, verplichtingen en gevolgen.

2.4 Onderwijshuisvesting

Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) is de leidraad voor onderwijshuisvesting. Het doel is veilige, prettige en duurzame schoolgebouwen te realiseren. De arbeidskrachte en de stijging van de bouwkosten vragen om een scherpe planning.

Wat gaan we doen?

- We investeren in moderne, duurzame, veilige en gezonde schoolgebouwen en schoolpleinen die uitdagen om te bewegen. Denk hierbij aan technische verbeteringen voor de luchtkwaliteit ("frisse scholen"). We geven uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan (IHP).
- De ontwikkelingen in de onderwijshuisvesting worden gefaseerd ('in een treintje') uitgevoerd, waarbij actief wordt gestuurd op maximale kostenefficiëntie. In dit kader worden de kaders en afspraken met schoolbesturen aangescherpt, zodat er optimaal gebruik kan worden gemaakt van kansen om kosten te besparen.

2.5 Gemeentelijk vastgoed

Vastgoed is een belangrijk instrument voor de gemeente voor het uitvoeren van gemeentelijke taken en het bereiken van doelstellingen bijvoorbeeld op het gebied van sport, onderwijs, cultuur en toerisme en in het sociaal domein. Bij nieuwe ontwikkelingen hebben we aandacht voor het benodigde maatschappelijke vastgoed.

Wat gaan we doen?

- We herijken onze vastgoedstrategie.

3 Groen, duurzaamheid, klimaat & leefomgeving

Trends en ontwikkelingen

De druk op de buitenruimte neemt toe en de biodiversiteit en de kwaliteit van ons water staan onder druk. Woningbouw, mobiliteit, klimaatadaptatie, parkeren, spelen, sporten, recreatie en natuur vragen allemaal om ruimte. Tegelijkertijd zorgen extremer weer, hitte, droogte en hevige regenval ervoor dat groen, waterberging en goed onderhoud belangrijker worden. Ook inwoners verwachten een buitenruimte die schoon, veilig en bruikbaar is. Dat vraagt om duidelijke keuzes, goede inrichting en zichtbaar beheer. Groen is daarbij niet alleen mooi, het draagt bij aan gezondheid van mens en dier, verkoeling, biodiversiteit, wateropvang en ontmoeting. Dierenwelzijn en dierenrechten worden een steeds belangrijker thema in de maatschappij. Wilde dieren zoals weidevogels, dassen, egels en reptielen staan onder druk door onder andere een verkleind leefgebied en afname van de biodiversiteit.

Gooise Meren heeft bovendien waardevolle natuur, water, landschappen en cultuurhistorische kwaliteiten. De waarde van natuur en groen wordt maatschappelijk en wetenschappelijk steeds meer erkend.

De ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid en energietransitie worden sterk beïnvloed door wereldwijde klimaatverandering. Door het langdurige gebruik van fossiele brandstoffen en de groei van de wereldbevolking warmt de aarde op, met ingrijpende gevolgen voor ecosystemen. Deze veranderingen worden steeds zichtbaarder, onder meer in de vorm van verdroging en de opkomst van exoten, en zijn ook merkbaar in de leefomgeving van gemeenten, zo ook voor Gooise Meren. De druk op biodiversiteit neemt wereldwijd toe, mede doordat landbouw verantwoordelijk is voor een groot deel van het biodiversiteitsverlies, terwijl tegelijkertijd een aanzienlijk deel van de voedselproductie wordt verspild.

Tegen deze achtergrond spelen gemeenten een cruciale rol in de transitie naar een duurzame toekomst. Zij staan voor de opgave om zowel de uitstoot van CO₂ te verminderen via de energietransitie als de gevolgen van klimaatverandering op te vangen door klimaatadaptatie. In lijn met nationale doelstellingen streven gemeenten ernaar om in 2050 volledig duurzaam, klimaatneutraal en circulair te zijn. Dit vraagt om een integrale aanpak waarin energie, ruimte, natuur en samenleving met elkaar worden verbonden. Een belangrijke ontwikkeling is de toenemende druk op het elektriciteitsnet. Door de snelle groei van duurzame energie en elektrificatie dreigt netcongestie, wat leidt tot wachttijden voor nieuwe aansluitingen en een toenemende ruimtelijke impact van energie-infrastructuur. Dit stelt gemeenten voor complexe keuzes in de inrichting van de openbare ruimte.

Tegelijkertijd beweegt de energietransitie tot een bredere maatschappelijke ontwikkeling. Het is essentieel dat alle inwoners mee kunnen doen en profiteren van de voordelen. Dit is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Dit betekent dat oplossingen niet alleen duurzaam, maar ook betaalbaar, toegankelijk en eerlijk verdeeld moeten zijn. De voortgang in het realiseren van duurzaamheidsdoelen is echter afhankelijk van verschillende factoren. Financiële middelen vanuit het Rijk spelen een belangrijke rol, evenals het draagvlak onder inwoners en ondernemers. Succesvolle uitvoering vraagt om intensieve samenwerking tussen overheden, bedrijven en particulieren en om scherpe keuzes in maatregelen die het meeste effect sorteren. Alleen door gericht te sturen en samen te werken kan de noodzakelijke versnelling in de energietransitie en verduurzaming worden bereikt.

3.1 Groen en buitenruimte

Gooise Meren is een groene gemeente met bijzondere natuur, waardevolle landschappen, water en aantrekkelijke kernen. Die kwaliteiten willen we behouden en waar mogelijk versterken, omdat groen bijdraagt aan welzijn en onze gezondheid. Tegelijkertijd moet de buitenruimte praktisch bruikbaar, veilig en goed onderhouden blijven voor inwoners, ondernemers en bezoekers. We maken realistische keuzes. Groen, spelen, sporten, verkeer, parkeren en onderhoud moeten in de praktijk samen kunnen werken. Bij herinrichting van straten, pleinen, parken en wijken pakken we meteen kansen mee voor meer groen, biodiversiteit maatregelen tegen hittestress en wateroverlast, verkeersveiligheid en toegankelijkheid. Waar mogelijk verbeteren wij onze gemeentelijke waterkwaliteit.

De gemeente doet dit niet alleen. We werken samen met inwoners, buurtplatforms, natuurorganisaties, ondernemers, scholen en verenigingen. Goede bewonersinitiatieven geven we ruimte en de gemeente geeft praktische tips aan inwoners, bijvoorbeeld als het gaat om maatregelen tegen wateroverlast. We blijven investeren in een schone, veilige en goed onderhouden leefomgeving en doen dit doelmatig en met oog voor de financiële haalbaarheid. Bij investeringen in groen, spelen, onderhoud en klimaatadaptatie kijken we ook naar buurten waar de leefbaarheid onder druk staat. Zo zorgen we dat iedere wijk kan rekenen op een prettige, veilige en goed onderhouden buitenruimte.

Wat gaan we doen?

- We zorgen voor een schone, veilige en goed onderhouden openbare ruimte en sturen daarbij zichtbaar op veelvoorkomende ergernissen, zoals zwerfafval, onkruid, slecht onderhoud, onveilige plekken en overlast.
- We kijken kritisch naar het onderhoud van groen en openbare ruimte, met aandacht voor leefbaarheid, biodiversiteit, veiligheid en differentiatie. We verbeteren de communicatie zodat onderhoud voorspelbaarder en begrijpelijker wordt.
- Als straten, pleinen of parken worden aangepakt of opnieuw worden ingericht, nemen we meteen de groenambities, groenmaatregelen tegen klimaatadaptatie en hittestress, verkeersveiligheid, toegankelijkheid en ruimte om te spelen en te ontmoeten mee, waarbij de stadsecoloog wordt betrokken.
- We geven verder uitvoering aan het onlangs aangenomen kapbeleid.

- We zorgen voor goede speelplekken, parken, wandelroutes en ontmoetingsplekken voor jong en oud, toegankelijk voor mensen met een beperking.
- We volgen de ontwikkelingen naar natuur-inclusieve begraafplaatsen.
- We stimuleren bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties om bij te dragen aan een groene en klimaatbestendige leefomgeving, bijvoorbeeld via gevelgroen, vergroening van tuinen, buurtgroen en adoptie van groenstroken. We onderzoeken of wij hen een rol kunnen geven in het beheer van de openbare ruimte.
- We blijven inzetten op een prettige leefomgeving met minder geluidsoverlast van onder andere vliegverkeer en snelwegen. Dit doen we door een actieve lobby bij het Rijk, de provincie en contact met inwonersinitiatieven.
- We hebben aandacht voor luchtkwaliteit als belangrijk onderdeel van een gezonde en leefbare omgeving.

3.2 Duurzaamheid en energietransitie

We zetten in op duurzame ontwikkeling, met als doel een toekomstbestendige leefomgeving te creëren waarin we de impact op het klimaat minimaliseren en toewerken naar een klimaat neutrale samenleving in 2050. We willen dat de energie die we gebruiken steeds vaker duurzaam is. Door energie duurzaam op te wekken met zon of wind en te kiezen voor duurzame warmte alternatieven. Ook wensen we dat we als samenleving steeds meer energie kunnen besparen.

Wat gaan we doen

- We willen uitvoering geven aan vastgestelde beleidskaders: duurzaamheid, energietransitie, voedseltransitie, biodiversiteit en circulaire economie continueren. In het kader van de schaarse middelen brengen we focus en prioriteit aan in de uitvoering.
- We werken nauw samen met inwoners en bedrijven, maken meedoen eenvoudiger door regels te vereenvoudigen en bieden via één toegankelijk duurzaamheidsplatform duidelijke ondersteuning, waarbij we actief bouwen aan draagvlak.
- We continueren het koppelen verduurzamen structureel aan contactmomenten zoals verhuizingen, vergunningaanvragen en schuldhelpverlening, door standaard energie- en isolatiechecks aan te bieden en actief te adviseren over besparende maatregelen. Dit doen we veelal samen met onze samenwerkingspartners.
- We zetten in op wijkgerichte campagnes en initiatieven, waarmee we duurzaamheid dichterbij inwoners brengen, effecten zichtbaar maken en bewustwording en eigenaarschap van onderop stimuleren. Dat doen we ook realistisch en effectief; we monitoren de inzet en de resultaten.
- We werken aan lokale energieoplossingen. Lokaal kunnen we het verschil maken. Onze gemeente stimuleert lokaal energiegebruik en -productie, met zoveel mogelijk collectieve opwek. We blijven inzetten op zonne-energie op daken en solarcarports boven parkeerterreinen. We kiezen voor voortgang van de uitvoering van de transitie visie warmte en beginnen met een warmtenet in Muiderberg.
- Er zullen veel transformatorhuisjes nodig zijn voor voldoende ruimte op het elektriciteitsnet. Daarbij streven we naar plaatsing waarbij ze zoveel mogelijk aan het zicht onttrokken worden, bijvoorbeeld door groen.
- We blijven het isoleren van woningen en bedrijfspanden faciliteren door middel van subsidies en wijzen inwoners op de mogelijkheden daarvan.
- We zorgen dat de energietransitie betaalbaar en toegankelijk blijft voor iedereen. We bieden alle inwoners gerichte ondersteuning en hebben daarbij specifieke oog voor inwoners die het niet kunnen betalen.
- We faciliteren binnen de bestaande kaders van het voedseltransitiebeleid initiatieven zoals voedselbossen en stadslandbouw.

3.3 Water en klimaatadaptatie

We willen voorbereid zijn op de gevolgen van het veranderende klimaat, waaronder wateroverlast, hittestress en droogte. Het waterschap en de provincie zijn hierbij een belangrijke partners. Zo houden we onze leefomgeving veilig, leefbaar en economisch gezond.

Wat gaan we doen?

- We continueren onze bestaande activiteiten en gaan verstandig om met ons water. Bij het vervangen van het riool is scheiding van regenwater en rioolwater de standaard.
- We combineren herinrichting van de openbare ruimte met maatregelen tegen hittestress en wateroverlast en geven inwoners praktische tips om hittestress te voorkomen en stimuleren hen water op te vangen.
- Wij gaan zoveel mogelijk versteende plekken in onze gemeente vergroenen en beplanten. We investeren in natuurlijke watersystemen zoals (padden)poelen, bermen en groen.
- We werken samen met partners zoals het waterschap.

3.4 Natuur en biodiversiteit

Gooise Meren ontwikkelt zich tot een klimaat- en natuur-inclusieve gemeente waarin biodiversiteit zichtbaar toeneemt, natuurgebieden beter met elkaar verbonden zijn en inwoners actief bijdragen aan een groene, gezonde leefomgeving. We gaan werk maken van het structureel opnemen van de rechten van de natuur in het gemeentelijk beleid.

Wat gaan we doen?

- We planten extra bomen, omdat ze bijdragen aan schaduw, leefbaarheid en biodiversiteit. We kiezen voor inheemse beplanting, bloemrijke bermen en natuurvriendelijk beheer, waarbij we een goede balans zoeken met bij veiligheid, onderhoud en gebruik. We geven hierbij ruimte aan inwonersinitiatieven en zetten in op het verhogen van de groenindex (meet de hoeveelheid en vitaliteit van het groen binnen de bebouwde kom).
- We blijven samenwerken met het Goois Natuurreservaat en andere natuurorganisaties om natuurgebieden, landschap en recreatieve kwaliteit te beschermen en zorgvuldig te beheren. We pleiten voor rustzones in natuurgebieden en het creëren van veilige verbindingen, zoals faunapassages.
- We beschermen waardevolle landschappen, monumentaal groen en cultuurhistorische structuren, en wegen die zorgvuldig mee bij nieuwe ontwikkelingen.
- We richten de openbare ruimte natuurinclusief in, met aandacht voor flora en fauna en wilde dieren, door te kiezen voor beplanting die voedsel en beschutting biedt.
- We stimuleren initiatieven van kringlooplandbouw, de inzet van minder bestrijdingsmiddelen en het voorkomen van hittestress bij vee.

3.5 Dierenwelzijn

Net als de natuur, hebben dieren ook rechten. Dierenwelzijn is onlosmakelijk verbonden met het welzijn van inwoners. Een huisdier bestrijdt eenzaamheid, zorgt ervoor dat inwoners actief blijven en het zorgen voor een dier biedt ritme en structuur. Wij zetten ons in voor een diervriendelijke leefomgeving waarin de natuurlijke behoeften van dieren centraal staan en waar educatie en bewustwording een belangrijke rol spelen.

Wat gaan we doen?

- We richten de openbare ruimte natuurinclusief in, met aandacht voor huisdieren met voldoende uitlaatplekken.
- We maken regionale afspraken over de opvang van zwervdieren, de dierenambulance en ondersteuning bij vermiste dieren. We zetten ons in voor blijvende regionale ondersteuning door dierenwelzijnsorganisaties, zowel lokaal als regionaal.

- Als er verwaarlozing optreedt, neemt de gemeente samen met de dierenwelzijnsorganisaties een actieve rol, onder andere met het doe-budget.

4 Zorg, welzijn & samenleving

Trends en ontwikkelingen

Het sociaal domein staat de komende jaren voor grote uitdagingen.

Onder andere de dubbele vergrijzing en ontgroening zorgen voor een toenemende zorgvraag, terwijl het aantal mensen dat zorg verleent afneemt. Het aantal mantelzorgers neemt toe en zij moeten hun mantelzorgtaken vaak combineren met bijvoorbeeld werk en/of zorg voor kinderen. Daarnaast zien we in de jeugdzorg een sterke groei van lichte zorgvragen, terwijl de zorg voor zware en complexe problematiek onder druk staat door wachtlijsten en schaarste. Steeds meer inwoners hebben een chronische en/of progressieve ziekte, het algemene mentale welbevinden neemt af en de eenzaamheid neemt toe.

Meer dan ooit wordt erkend dat problemen op meerdere levensdomeinen effect hebben op elkaar: wankele bestaanszekerheid (bijvoorbeeld door schulden en armoede) hebben effect op de ervaren gezondheid en ondersteuningsvragen. De stijgende kosten van het levensonderhoud zijn hierbij een risico. Het belang van preventieve en integrale ondersteuning, gezondheidsbevordering en ontmoeting wordt zowel landelijk als lokaal (h)erkend. Sport heeft naast een intrinsieke ook een toenemende maatschappelijke- en welzijns waarde.

Tot slot zien we in het onderwijs de kwaliteit achteruitgaan en dat kinderen steeds vaker de basisvaardigheden niet beheersen. De kansengelijkheid staat onder druk en er zijn grote personeelstekorten in opvang, onderwijs en zorg.

Al deze ontwikkelingen vragen om scherpe keuzes om het sociaal domein betaalbaar, toegankelijk en toekomstbestendig te houden.

4.1 Zorg, welzijn & ondersteuning

We zien het vergroten van welzijn en de zelf- en samenredzaamheid van inwoners als prioriteit zodat iedereen kan meedoen en de zorgvraag wordt beperkt. We stellen hierbij de vraag centraal: wat is nodig om zo lang mogelijk gezond, veilig en betekenisvol te leven, dichtbij huis en met passende ondersteuning. Niet alleen zorg, maar ook ontmoeting en (betaald of onbetaald) werk is hierin een factor.

We hanteren de volgende uitgangspunten:

1. We zetten in op preventie;
2. We zetten in op sociale cohesie;
3. We benutten bestaande (zorg)structuren, verstevigen (domeinoverstijgende) samenwerking en samenwerkingsafspraken;
4. We houden aandacht voor de financiële houdbaarheid van het sociale domein.

5. Als gemeente maken we de omslag naar de beweging van zorgen voor, naar mogelijk maken dat. We voorkomen dat mensen tussen wal en schip vallen. We stellen inwoners in staat elkaar te helpen en om zelf en samen mee te doen. Zorg- en welzijnsorganisaties spelen hierin een belangrijke rol.

Wat gaan we doen?

- We faciliteren verenigingen en buurtinitiatieven voor de versterking van de sociale basis.
- We investeren in preventie, vroegsignalering en welzijnsaanbod (bijvoorbeeld maatjesprojecten) en zorgen ervoor dat problemen worden voorkomen en niet escaleren en dat mensen mee kunnen doen. Zo verminderen we de inzet van duurdere en zwaardere zorg en ondersteuning.
- We verminderen eenzaamheid door de organisatie van voldoende ontmoetingsaanbod en we stimuleren omkijken naar elkaar. We hebben hierbij oog voor (kwetsbare) ouderen.
- We investeren in een sterke sociale basis in de buurt en in stevige lokale teams, met aandacht voor positieve gezondheid en ontmoeting. We zorgen voor laagdrempelige en toegankelijke voorzieningen voor inwoners, o.a. met aandacht voor mentale gezondheid en eenzaamheid.
- We zien het belang van mantelzorg en zorgen voor erkenning, ondersteuning en ontlasting waar nodig bijvoorbeeld door de organisatie van respijtzorg. We waarderen mantelzorgers door duidelijke en toegankelijke hulp te organiseren.
- Wij zetten in op het voorkomen van valincidenten onder ouderen door te investeren in valpreventie, in lijn met de ambities en afspraken uit het AZWA, zodat inwoners langer veilig en zelfstandig thuis kunnen wonen.

4.2 Jeugd

Wij willen dat ieder kind in onze gemeente veilig, gezond en kansrijk kan opgroeien, met passende en tijdige hulp voor kinderen en gezinnen die dat nodig hebben. We hanteren voor de jeugd(zorg) dezelfde vier uitgangspunten als omschreven bij Zorg, Welzijn en Ondersteuning.

Wat gaan we doen?

- In de jeugdzorg zetten we in op het normaliseren van opgroei- en opvoedvragen en het terugdringen van overbehandeling bij lichte problematiek. We bieden tijdige ondersteuning waar dat nodig is, gericht op het behouden van eigen regie.
- We zorgen ervoor dat kinderen en jongeren met zware en complexe problemen de juiste hulp krijgen.
- Kinderen kunnen niet tussen wal en schip vallen als zij 18 jaar worden. We zorgen voor een goede overgang en zachte landing.
- Het vergroten van de (mentale) gezondheid van kinderen en jongeren in Gooise Meren blijft een prioriteit. We zetten het uitvoeringsprogramma Jeugd voort. Hieronder vallen activiteiten zoals (de evaluatie van) het stimuleren van mediawijsheid en gezonde voeding en het ontmoedigen van telefoongebruik.
- In gezamenlijkheid met de jeugd, zetten we in op voldoende goede en toegankelijke plekken waar zij elkaar kunnen ontmoeten.
- We behouden voldoende gevarieerde en toegankelijke speelplekken voor kinderen.

4.3 Onderwijs

Goed onderwijs geeft kinderen gelijke kansen in veilige, duurzame schoolgebouwen en -pleinen waarbij een goede en intensieve samenwerking tussen gemeente en samenwerkingspartners versterkend werkt. We zien het vergroten van de ontwikkelkansen in de (vroeg) jeugd en het voorkomen taal- en rekenachterstanden als prioriteit.

Wat gaan we doen?

- We onderzoeken hoe we de (kwalitatieve) voorschoolse educatie zo toegankelijk mogelijk kunnen maken om de kansengelijkheid te verhogen.
- We zorgen voor een aannamebeleid dat eerlijke kansen geeft voor elk kind om naar de school te gaan van diens keuze. We stellen een subsidiebedrag beschikbaar voor scholen met een hoge weging (waarbij relatief veel ouders van leerlingen een lagere sociaaleconomische status hebben dan gemiddeld) zodat zij deze middelen effectief inzetten voor het verbeteren van taalvaardigheid.
- We investeren in de samenwerking tussen wijkteams, kinderopvang, scholen, bibliotheken en andere samenwerkingspartners om problemen vroegtijdig te kunnen signaleren en onderwijsachterstanden tegen te gaan.
- We voorkomen schooluitval onder kwetsbare jongeren en kinderen door preventieve, intensieve en maatwerkgerichte begeleiding waardoor jongeren beter meekomen in het regulier onderwijs zonder thuiszitten en met een diploma school verlaten.
- We kennen de levensbeschouwende vrijstelling van de leerplicht niet meer toe om risico's van de sociale veiligheid en ontwikkeling van thuiszittende kinderen te voorkomen.
- We vinden het belangrijk dat kinderen meedoen in de samenleving. We stimuleren jeugdparticipatie en behouden de Kinderraad. Daarnaast stimuleren we burgerschapsonderwijs.
- We zetten in op een brede ontwikkeling van kinderen. We vragen alle scholen een 'Rijke Schooldag' met aandacht voor sport, techniek, muziek en cultuur te organiseren. We verstevigen natuur- en cultuureducatie (o.a. via schooltuinen en cultuureducatieprogramma's). We willen digitale vaardigheden vergroten en bevorderen talentontwikkeling bij zowel leerlingen als leraren.
- We verbinden het onderwijs, de samenleving en de arbeidsmarkt en spelen in op tekorten. We faciliteren een 'aanvalsplan' om de tekorten in het onderwijs en kinderopvang tegen te gaan en de werkdruk te verlagen. Daarnaast stimuleren we bijscholing en beroepsoriëntatie. We werken samen met MBO-instellingen in de regio en het bedrijfsleven om leerwerktrajecten te organiseren.

4.4 Werk & inkomen

Iedereen moet mee kunnen doen in de samenleving, waar mogelijk in het reguliere arbeidsproces. Werk biedt niet alleen inkomen, maar ook zelfstandigheid, ontwikkeling, sociale verbinding en perspectief. Daarmee dragen we bij aan de bestaanszekerheid van onze inwoners. Waar betaald werk (nog) niet in bereik is, zorgen we dat inwoners op een andere manier actief kunnen blijven deelnemen. Naast hulp bij (arbeids-)participatie ondersteunt de gemeente inwoners die dat echt nodig hebben ook financieel met o.a. minimaregelingen en schuldhulpverlening en zorgt dat deze goed bekend en bereikbaar zijn voor de doelgroep. Ook leggen we de relatie tussen wonen en werken, omdat huisvesting belangrijk is om mensen te behouden voor de lokale arbeidsmarkt, met oog voor specifieke doelgroepen van grote maatschappelijke waarde. Wie zien een goede regionale samenwerking als van belang.

Wat gaan we doen?

- We stimuleren arbeidsmarktparticipatie o.a. via het sociaal werkbedrijf. Wanneer betaald werk niet in bereik is, zorgen we ervoor dat inwoners op een andere manier kunnen deelnemen, bijvoorbeeld door vrijwilligerswerk.
- Arbeidsparticipatie van jongeren is essentieel; daarom zorgen we dat er, naast vervolgopleidingen, voldoende (leer)werkplekken binnen de gemeente en de regio zijn. We versterken de samenwerking tussen onderwijs, werkgevers, de gemeente en samenwerkingspartners. Daarmee vergroten we de kansen op succesvolle doorstroming van onderwijs naar werk en van uitkering naar werk. Door bij- en omscholing vergroten

we de duurzame inzetbaarheid van arbeidskrachten en de doorstroming van werk naar nieuw werk.

- Samen met de regiogemeenten en werkgevers creëren we praktische arbeidsplaatsen. We kijken hierbij vooral naar de kansen die de circulaire economie biedt en zoeken aansluiting bij praktijkonderwijs.
- Om arbeidsparticipatie te bevorderen blijven we investeren, in samenwerking met onderwijs, ondernemers en welzijnswerk, in het vergroten van de basisvaardigheden van inwoners die deze (deels) missen.
- We ondersteunen startende ondernemers. Dit doen we in samenwerking met de ondernemersverenigingen. We gaan onderzoeken of hierbij ook gebruik kan worden gemaakt van inwoners die in het kader van hun terugkeer in het arbeidsproces weer langzaam meters willen gaan maken en zo de startende ondernemer kunnen ondersteunen in de opstartfase van hun bedrijf.
- We vertrouwen op de eigen kracht van onze inwoners en willen dat iedereen meedoet. We continueren de net ingezette minimaregelingen en evalueren in de loop van de collegeperiode de effectiviteit voor de inwoner en toegankelijkheid van deze regelingen met aandacht voor bereik en uitvoerbaarheid.

4.5 Sport & bewegen

Sport is van grote waarde voor Gooise Meren en draagt wezenlijk bij aan de leefbaarheid van onze gemeente en de gezondheid van onze inwoners. We zetten daarom in op een samenwerking tussen sport en andere domeinen. We hechten waarde aan verenigingsleven en zetten daarnaast ook in op activiteiten buiten verenigingsverband.

Wat gaan we doen?

- We blijven aansluiten bij het Jeugdfonds Sport & Cultuur om ervoor te zorgen dat alle kinderen kunnen meedoen.
- We nemen sport en bewegen standaard mee bij de herinrichting van de openbare ruimte. Bijvoorbeeld door in te zetten op informele sportvoorzieningen, veilige routes, wandel- en hardlooptmogelijkheden, groen en natuurlijke speel- en beweegruimtes.
- We optimaliseren het multifunctioneel gebruik van gemeentelijke sportaccommodaties voor maatschappelijke doeleinden.
- We willen doorgaan met de herontwikkeling van de Lunet, met oog voor een doelmatige en toekomstbestendige sportvoorziening en een goede overgang voor bestaande gebruikers.
- We zien sport als belangrijk onderdeel van gezond leven en stimuleren de deelname van jongeren en ouderen aan sport en beweegactiviteiten door o.a. de inzet van buurtsportcoaches. Ook laten we hen meedenken over de inrichting van openbare ruimte en/of (van speelplekken).
- We evalueren van bestaande regelingen, waaronder het doe-budget op bereik, gebruiksgemak, administratieve drempels en onderbenutting.
- We geven uitvoering aan de sportvisie.

5 Economie, Recreatie, Cultuur & Erfgoed

Trends en ontwikkelingen

De economische groei in Nederland staat onder druk door geopolitieke spanningen, verstoringen in internationale ketens en terughoudende investeringen. Tegelijkertijd neemt de focus op concurrentiekracht, innovatie en productiviteit toe, mede door Europese inzet op strategische autonomie en de snelle opkomst van digitalisering en AI. Dit vraagt om nieuwe vaardigheden, terwijl de arbeidsmarkt juist wordt gekenmerkt door structurele tekorten in onder meer techniek en ICT en een groeiende mismatch tussen vraag en aanbod. Daarnaast is er de overgang naar een circulaire economie, gedreven door duurzaamheidsdoelen en de wens om minder afhankelijk te zijn van schaarse grondstoffen. Het Rijk stuurt via het Nationaal Programma Circulaire Economie op een volledig circulaire economie in 2050. Deze transitie heeft ook ruimtelijke en economische gevolgen, zoals een toenemende behoefte aan ruimte voor hergebruik, verwerking en nieuwe vormen van bedrijvigheid. Tegelijkertijd wordt brede welvaart steeds vaker leidend in beleid, waarbij economische groei in balans moet zijn met leefbaarheid en milieu. In de regio en de MRA vertaalt zich dit naar keuzes over ruimtegebruik, werklocaties en voorzieningen, in een context waarin de druk op ruimte verder toeneemt.

5.1 Economie

Gooise Meren kiest voor een gerichte versterking van de lokale economie. De basis is sterk, maar het is nu nodig om door te pakken: minder regeldruk, snellere en duidelijkere dienstverlening en meer ruimte voor ondernemers om te groeien en te vernieuwen. De focus ligt op toekomstbestendige bedrijventerreinen, het tegengaan van leegstand en het versterken van levendige, onderscheidende centra. Tegelijk investeren we in betere aansluiting op de arbeidsmarkt en stimuleren we duurzaam en innovatief ondernemen. De gemeente neemt hierin een actieve rol: we maken het ondernemers gemakkelijker, verbinden partijen en zorgen voor de juiste randvoorwaarden. Zo bouwen we samen aan een sterke en veerkrachtige economie.

Wat gaan we doen?

- We richten één centraal aanspreekpunt in met duidelijke doorlooptijden voor vergunningen, gemeentelijke procedures en ondernemersvragen. We verminderen regeldruk door procedures te vereenvoudigen en beleid beter uitvoerbaar te maken voor ondernemers en het MKB.
- We behouden en versterken bedrijventerreinen en zorgen voor voldoende ruimte voor lokale bedrijven, starters, vakmensen, de maakindustrie en circulaire bedrijvigheid.

Daarvoor ontwikkelen we een aanpak voor toekomstbestendige bedrijventerreinen met aandacht voor netcongestie, energieopslag, energiedelen en slimme infrastructuur.

- We stimuleren circulair, innovatief en duurzaam ondernemen via gerichte ondersteuning, werkbare regels en passende bedrijfsruimte.
- We versterken de samenwerking tussen gemeente, ondernemers, onderwijsinstellingen en regionale partners om stageplaatsen, leerwerktrajecten en vakmanschap te bevorderen.
- We voeren actief beleid tegen leegstand en stimuleren hergebruik van leegstaande panden voor economische of maatschappelijke functies. Behoud van werkruimte blijft het uitgangspunt.
- We investeren in aantrekkelijke, groene en levendige centrumgebieden met ruimte voor winkels, horeca, cultuur en verblijfskwaliteit. Hierbij hoort ook het ondersteunen van lokale evenementen, markten en culturele initiatieven die bijdragen aan levendige centra en lokale bestedingen.
- We versterken de identiteit van de verschillende kernen door gebiedsgerichte economische en recreatieve ontwikkeling.
- We stimuleren en faciliteren onze lokale bedrijven voor circulaire initiatieven op bedrijventerreinen. We geven ruimte aan innovatie, circulair ondernemen en lokaal initiatief (o.a. reparatie- en ambachtscentra) en stimuleren publiek-private samenwerking (met focus op bouw en regionale ketens). We geven als gemeente het goede voorbeeld en focussen op de aanpak voor circulaire bouw en circulair inkopen. We werken de structurele rol die de regio kan krijgen in de circulaire economie verder uit.

5.2 Toerisme & recreatie

Toerisme en recreatie versterken zowel de economie als de kwaliteit van leven, waarbij we kiezen voor kwaliteitstoerisme dat past bij de schaal en identiteit van onze gemeente. We benutten en versterken erfgoed, natuur en recreatieve voorzieningen, en investeren opbrengsten uit toerisme in levendige centra en hoogwaardige verblijfskwaliteit.

Wat gaan we doen?

- We zetten in op kwaliteitstoerisme dat de lokale economie versterkt zonder de leefbaarheid onder druk te zetten.
- We gebruiken opbrengsten uit toerisme en recreatie voor verbetering van recreatieve voorzieningen, erfgoed en openbare ruimte.
- We betrekken onze ondernemers om de samenwerking met organisaties op het gebied van marketing te versterken in relatie tot erfgoed, recreatie en toerisme om Gooise Meren beter te profileren, met duidelijke afspraken over resultaten.

5.3 Cultuur

Culturele en maatschappelijke voorzieningen zijn belangrijk voor de gemeente Gooise Meren en dragen bij aan de leefbaarheid, verbinding en ontwikkeling van onze gemeente. Het zijn belangrijke plekken buiten huis en werk waar mensen zich comfortabel voelen. We zien cultuur als een breed begrip en hebben ook aandacht voor jongeren en digitale cultuur. We zetten daarom in op een samenwerking tussen cultuur en andere domeinen, zodat deze elkaar wederzijds versterken. We vinden het belangrijk dat cultuur voor alle inwoners toegankelijk is. Bibliotheken behouden hun belangrijke rol als laagdrempelige plekken voor lezen, leren, ontmoeting en digitale ondersteuning.

Wat gaan we doen?

- We evalueren de bestaande cultuurvisie, de activiteiten en de effectiviteit van subsidies hierin.
- We versterken en stimuleren van het multifunctioneel gebruik van culturele instellingen en erfgoed.
- We blijven inzetten op een bibliotheekfunctie in elke kern.
- Ook blijven we cultuureducatie, culturele verenigingen, kleinschalige evenementen en lokale initiatieven ondersteunen, bijvoorbeeld door regelgeving te verminderen, procedures voor kleinschalige initiatieven eenvoudiger en sneller te maken en de samenwerking met (o.a.) onderwijs te stimuleren.

5.4 Cultureel Erfgoed & Monumenten

Gooise Meren koestert en beschermt haar unieke (UNESCO) erfgoed, waaronder de vestingsteden en de Hollandse Waterlinie, en zet in op duurzaam en toekomstbestendig gebruik met behoud van cultuurhistorische waarde en leefbaarheid.

Wat gaan we doen?

- We blijven inzetten op het verduurzamen van cultureel erfgoed.
- Bij nieuwe (ruimtelijke) ontwikkelingen wegen we erfgoed integraal af ten opzichte van andere opgaven.

6 Veiligheid, mobiliteit & parkeren

Trends en ontwikkelingen

De geregistreeerde criminaliteit is sinds 2018 redelijk stabiel.

Daarentegen groeit het gevoel van onveiligheid, vooral in grote steden en onder jonge vrouwen. Daarnaast komt een toenemende zorgvraag van ouderen, jongeren en mensen met complexe problematiek steeds vaker terecht bij de politie door tekortschietende sociale ondersteuning.

Criminaliteit verschuift steeds meer naar het digitale domein, met risico's zoals cybercrime, fraude en datalekken. Ook ondermijnende criminaliteit, waaronder (zorg-)fraude, heeft een groeiende impact op de samenleving en het vertrouwen in instituties. De samenleving wordt complexer, de druk op de openbare ruimte neemt toe en inwoners verwachten een overheid die zichtbaar, betrouwbaar en daadkrachtig is, voor al haar inwoners.

Gemeenten bekijken veiligheid daarom steeds breder. Het gaat niet langer uitsluitend over criminaliteit, openbare orde en repressie, maar juist ook over preventie, leefbare buurten, verkeersveiligheid, sociale samenhang, mentale gezondheid, het tegengaan van ondermijning (waaronder zorgfraude), digitale veiligheid, weerbaarheid en een veilige openbare ruimte. Gemeenten zien daarnaast steeds vaker dat sterke buurten, ontmoetingsplekken en betrokken inwoners bijdragen aan sociale veiligheid en het voorkomen van eenzaamheid, spanningen en overlast en werken daarom vaker integraal samen met politie, zorgorganisaties, scholen, woningcorporaties en maatschappelijke partners. Daarnaast blijft zichtbaarheid belangrijk, waarbij boa's steeds meer bevoegdheden krijgen.

Met de invoering van de Omgevingswet verschuift de rol van gemeenten van toetsen naar meer begeleiden en samenwerken. Inwoners en ondernemers verwachten daarbij snelle, transparante en digitale dienstverlening. Tegelijkertijd vragen opgaven zoals woningbouw, energietransitie en klimaatadaptatie om zorgvuldige afwegingen tussen ontwikkeling, leefbaarheid en veiligheid. Een uitdaging daarbij is dat de uitvoeringskracht staat onder druk door personeelstekorten, complexere regelgeving en een groeiende vraag naar dienstverlening. Daarom investeren gemeenten in samenwerking, digitalisering en efficiëntere processen. De trend is een steeds meer integrale aanpak: samenwerkend waar mogelijk en daadkrachtig waar nodig.

Veiligheid wordt steeds meer verbonden met weerbaarheid: het vermogen van burgers, (maatschappelijke) organisaties en overheden om met crises, verstoringen en nieuwe dreigingen om te gaan. Denk hierbij aan (langdurige) stroomuitval, extreem weer, digitale aanvallen en maatschappelijke onrust. Ook is er een trend om minder afhankelijk te worden van niet-Europese aanbieders. De verwachting is dat het risico op dit soort situaties groter wordt en een grote impact zal hebben op burgers en de continuïteit van de (gemeentelijke) dienstverlening.

De komende jaren staan mobiliteit en bereikbaarheid onder toenemende druk door stedelijke groei, woningbouw en toenemend verkeer. Tegelijk verandert het reisgedrag: mensen combineren vaker verschillende vervoersvormen zoals lopen, fietsen, openbaar vervoer, auto en deelmobiliteit. In beleid worden doorstroming, verkeersveiligheid en leefbaarheid steeds meer in samenhang afgewogen. Gemeenten zetten daarbij nadrukkelijker in op veilige woonwijken, lagere snelheden, meer ruimte voor fietsers en voetgangers en een groenere inrichting van de openbare ruimte, waarbij ook gezondheid en luchtkwaliteit een grotere rol spelen.

Duurzame mobiliteit krijgt extra aandacht door klimaatdoelen en stijgende brandstofprijzen, wat leidt tot een sterke groei van elektrisch vervoer, deelmobiliteit en investeringen in laadvoorzieningen en mobiliteitshubs. Ook het openbaar vervoer ontwikkelt zich richting flexibeler en vraaggestuurd aanbod, met meer regionale samenwerking. Tegelijkertijd neemt de druk op de beschikbare ruimte toe, doordat mobiliteit moet concurreren met woningbouw, vergroening en klimaatadaptatie. Hierdoor wordt mobiliteit steeds minder een op zichzelf staand beleidsveld en juist meer een onderdeel van bredere opgaven rond leefbaarheid, duurzaamheid, gezondheid en economie.

6.1 Openbare orde & veiligheid

De coalitie staat voor een Gooise Meren waarin inwoners veilig, prettig en met vertrouwen kunnen wonen, werken, ondernemen en verblijven. Veiligheid is daarbij meer dan het minimaliseren van criminaliteit. Het gaat ook om leefbaarheid, sociale samenhang, inclusiviteit, en een overheid die zichtbaar, betrouwbaar en rechtvaardig handelt. Iedereen moet zich veilig en welkom voelen in Gooise Meren.

Wij gaan door met een integrale aanpak van veiligheid, toezicht en handhaving. Dat betekent dat preventie, samenwerking en duidelijke grenzen hand in hand gaan. Vroegtijdige signalering en voorkomen van problemen is het doel, maar waar regels worden overtreden of overlast ontstaat, treedt de gemeente zichtbaar en consequent op.

Een veilige gemeente vraagt om een sterke basis in de wijk waarbij ontmoeten centraal staat. Daarom versterken wij de samenwerking tussen inwoners, ondernemers, politie, boa's, maatschappelijke organisaties en zorgpartners. Door signalen sneller op te pakken en samen te werken aan oplossingen, versterken we zowel de sociale veiligheid als het vertrouwen in de overheid. Daarnaast werken we intensief samen binnen de veiligheidsregio en met regionale partners om veiligheidsrisico's, crises en calamiteiten effectief aan te pakken.

Wat gaan we doen?

- Een veilige gemeente vraagt om een sterke basis in de wijk. Daarom versterken wij de samenwerking tussen inwoners, ondernemers, politie, boa's, maatschappelijke organisaties en zorgpartners. Door signalen sneller op te pakken en samen te werken aan oplossingen, versterken we zowel de sociale veiligheid als het vertrouwen in de overheid.

- We treden daadkrachtig op tegen overlast, vandalisme, intimidatie en ondermijnende criminaliteit.
- Wij zetten ons in voor een krachtige aanpak van zorgfraude en zorgcriminaliteit, zodat zorgmiddelen terecht komen bij inwoners die echt zorg nodig hebben.
- We zetten in op het versterken van onze informatiepositie. We verbeteren de monitoring van meldingen, overlastlocaties en veiligheidsontwikkelingen. We versterken de samenwerking binnen het veiligheidsdomein met politie, zorg- en maatschappelijke partners en regionale samenwerkingsverbanden.
- We verbeteren en moderniseren verlichting, toegankelijkheid en inrichting van openbare plekken waar inwoners zich onveilig voelen. We betrekken inwoners actief bij het signaleren van onveilige situaties en we verbeteren van de leefbaarheid van de buurt.
- We zetten waar nodig instrumenten als gebiedsverboden, (tijdelijk) cameratoezicht en extra toezicht (zorgvuldig en gericht) en zolang nodig in tegen structurele overlast en onveiligheid.
- Op locaties waar structureel overlast voorkomt, zetten we gerichte toezicht- en handavingsacties in, met duidelijke samenwerking en terugkoppeling aan omwonenden en ondernemers en met oog voor preventie.

6.2 Vergunningen, toezicht en handhaving

Toezicht en handhaving zijn zichtbaar en dichtbij georganiseerd. Boa's spelen daarin een belangrijke rol in buurten, winkelgebieden, natuurgebieden en rondom scholen en evenementen. Zij zijn aanspreekbaar, professioneel en werken wijkgericht. De inzet van toezicht richt zich niet alleen op handhaving van regels, maar ook op preventie, het voorkomen van escalatie en het vergroten van de leefbaarheid, en het versterken van vertrouwen en verbinding in de wijk.

De coalitie kiest voor handhaving die zichtbaar, duidelijk en consequent is. Regels moeten begrijpelijk zijn en overtredingen krijgen een passende reactie. We voorkomen problemen waar dat kan, maar treden stevig op waar dat nodig is: tegen overlast, ondermijning, vandalisme, verkeersgevaarlijk gedrag en aantasting van de openbare orde.

Veel van wat inwoners en ondernemers ervaren van de gemeente heeft op een of andere manier te maken met een vergunning, van evenementen tot bouw. Daarom is een soepel vergunningverleningsproces randvoorwaardelijk aan de meerwaarde die we leveren. Daarom werken we vanuit de menselijke maat: regels moeten begrijpelijk zijn en inwoners en ondernemers moeten kunnen rekenen zorgvuldige procedures en tijdige besluitvorming. Wij willen vergunningverlening eenvoudiger, transparanter en voorspelbaarder maken, zonder concessies te doen aan veiligheid, leefbaarheid en kwaliteit van de leefomgeving.

Wat gaan we doen?

- Boa's werken wijkgericht en zijn herkenbaar en aanspreekbaar voor inwoners en ondernemers. Zij dragen niet alleen bij aan handhaving, maar ook aan preventie en vertrouwen tussen inwoners en overheid.
- We verbeteren de samenwerking tussen boa's, politie, jongerenwerk, wijkteams en maatschappelijke partners.
- Meldingen van inwoners worden snel opgepakt en teruggekoppeld.
- Vergunningprocedures worden duidelijker, sneller en beter uitlegbaar voor inwoners en ondernemers.
- Bij complexe aanvragen zetten we in op vroegtijdig overleg met alle samenwerkingspartners.
- Nieuwe ontwikkelingen zoals digitalisering en regionale samenwerking worden actief benut om dienstverlening, leefbaarheid en veiligheid te verbeteren.

6.3 Weerbaarheid

Voor de weerbaarheid in onze gemeente zijn een aantal zaken van belang: sociale samenhang, betrokken inwoners, een netwerk van maatschappelijke organisaties en een goed functionerende crisisorganisatie. Daarvoor is een sterke basis in de wijk nodig: burens kijken naar elkaar om en inwoners weten waar ze terecht kunnen voor ondersteuning. Voorbereiding en bewustwording zorgen voor een grotere veerkracht van Gooise Meren en beperken de gevolgen van crisissituaties. Tegelijk willen we de gemeentelijke organisatie ook klaar maken voor mogelijke verstoringen. Daarnaast staan we samen sterker: daarom vinden we samenwerking met de veiligheidsregio en regionale partners belangrijk, zodat we crises en calamiteiten effectief het hoofd kunnen bieden.

Wat gaan we doen?

- We ontwikkelen en implementeren een calamiteitenplan voor zowel de gemeentelijke organisatie als voor (kwetsbare) inwoners, inclusief preventie en bewustwording, crisisrespons en herstel. We richten ons daarbij ook op het belang van cyberveiligheid, bescherming tegen datalekken en privacy.
- We faciliteren noodsteunpunten in de wijken en verwelkomen daarbij bewonersinitiatieven rondom zelfredzaamheid.
- We werken nauw samen binnen de veiligheidsregio en met regionale partners om kennis en capaciteit effectief te delen.
- We stimuleren initiatieven die bijdragen aan sociale cohesie en onderlinge hulp in buurten voor sterke lokale netwerken.
- We leggen vast hoe dieren worden meegenomen in crisis- en rampenbeleid, zodat ook in noodsituaties passende hulp voor dieren beschikbaar is.

6.4 Mobiliteit en bereikbaarheid

Gooise Meren ontwikkelt een toekomstbestendig systeem waarin inwoners zich veilig, duurzaam en efficiënt kunnen verplaatsen. We zorgen voor goede bereikbaarheid voor iedereen, versterken fiets- en OV-verbindingen, maken woonwijken veiliger en zetten in op innovatieve oplossingen. Daarbij kiezen we voor een evenwichtige aanpak waarin lopen, fietsen, openbaar vervoer, deelmobiliteit en auto elkaar aanvullen, met oog voor maatwerk per kern en voor duurzaamheid, leefbaarheid, gezondheid en economische vitaliteit. Lopen en (recreatief) fietsen staan voorop en zijn aantrekkelijk.

Wat gaan we doen?

- Rond scholen, sportverenigingen, winkelgebieden en drukke woonstraten nemen we aanvullende maatregelen om de veiligheid van voetgangers en fietsers te vergroten, en verbeteren we de fietsparkeerplekken op logische en centrale plekken.
- We breiden veilige schoolzones verder uit en pakken gevaarlijke verkeerssituaties versneld aan.
- Een zorgvuldige uitbreiding van 30 km/u-zones in woonwijken, waarbij verkeersveiligheid, leefbaarheid, doorstroming en bereikbaarheid voor hulpdiensten zorgvuldig worden afgewogen.
- We gaan door met de aanleg van de regionale doorfietsroutes tussen de kernen en de regiogemeenten en zorgen voor voldoende fietsparkeerplaatsen bij stations, winkelgebieden en sportvoorzieningen. Daarbij houden we rekening met de groei van elektrische fietsen en verschillende snelheden op fietspaden.
- Ook zetten we samen met regio, provincie en vervoerders in op beter openbaar vervoer. De bereikbaarheid van Muiden en Muiderberg vraagt daarbij bijzondere aandacht. We lobbyen actief voor sterkere busverbindingen, betere aansluitingen op stations en toekomstbestendige OV-knooppunten, zoals P&R Muiden.

- Daarom kiezen we voor een slimme balans tussen bereikbaarheid en leefkwaliteit. In centrumgebieden onderzoeken we waar mobiliteitshubs, randparkeren en deelmobiliteit kunnen helpen om de verkeersdruk te verminderen, zonder de bereikbaarheid voor inwoners, ondernemers en bezoekers te verslechteren.
- Veel mobiliteitsvraagstukken stoppen niet bij de gemeentegrens. Daarom werkt Gooise Meren actief samen met omliggende gemeenten, provincie, vervoerregio en het Rijk aan structurele verbeteringen van bereikbaarheid en infrastructuur. Hierbij valt te denken aan de doorstroming van de A1/A6 en A27, regionale OV-verbindingen en de frequentie van het treinvervoer. We verkennen de mogelijkheden om zwaar vrachtverkeer te weren uit de woonwijken.

6.5 Parkeren

Gooise Meren streeft naar een parkeerbeleid dat bijdraagt aan bereikbaarheid, leefbaarheid en duurzaamheid. Dit uit zich in voldoende en slim ingerichte veilige parkeervoorzieningen, beperken van parkeerdruk in woonwijken en het stimuleren van efficiënt gebruik van ruimte, onder andere door deelmobiliteit en passende regulering.

Wat gaan we doen?

- In de woonwijken en de vestingsteden voorkomen we overmatige parkeerdruk en passen we parkeernormen gebiedsgericht toe. We passen waar nodig vergunningen toe waarbij draagvlak van de bewoners essentieel is.
- Nieuwe woningbouwprojecten en andere grootschalige herinrichtingen worden gekoppeld aan een realistische mobiliteitsaanpak, waarbij parkeren, fietsvoorzieningen, OV-bereikbaarheid en verkeersveiligheid integraal worden meegenomen. Als er alternatieve vervoersmiddelen aanwezig zijn, dan kan bij bepaalde ontwikkelingen een lagere parkeernorm worden gehanteerd.
- Daarnaast investeren we in voldoende laadvoorzieningen voor elektrisch vervoer en stimuleren we innovatieve mobiliteitsoplossingen zoals deelauto's en gedeeld fietsgebruik.

7 Financieel kader

Waarden en uitgangspunten

De coalitie hanteert een financieel kader dat is gebaseerd op integer, transparant en betrouwbaar handelen. Publieke middelen worden rechtmatig, doelmatig en zo veel mogelijk meetbaar ingezet, waarbij financiële keuzes inzichtelijk en navolgbaar zijn voor raad, inwoners en samenwerkingspartners. Toegankelijke financiële informatie is daarbij een belangrijk uitgangspunt: de raad moet zich een goed en samenhangend beeld kunnen vormen van de financiële positie en de gemaakte afwegingen ook in relatie tot het behouden van het maatschappelijke effect, zodat zij haar kaderstellende en controlerende rol effectief kan vervullen.

Bij het financieel beleid staat de langere termijn centraal. De coalitie wil voorkomen dat toekomstige colleges worden geconfronteerd met financiële knelpunten die hun handelingsruimte beperken. Dit betekent dat keuzes duurzaam worden gemaakt en worden onderbouwd met een sluitende meerjarenbegroting, waarin structurele lasten in balans blijven met de structureel beschikbare middelen. De meerjarenbegroting maakt inzichtelijk hoe ambities op hoofdlijnen passen binnen de beschikbare middelen.

Tegelijkertijd is er oog voor de dynamiek van de praktijk. Niet alle ontwikkelingen zijn vooraf te voorzien; externe factoren zoals economische schommelingen, geopolitieke spanningen en kostenstijgingen kunnen invloed hebben op de gemeentelijke financiën. Daarom werkt de coalitie aan financiële veerkracht en wendbaarheid. Dit maakt het mogelijk om adequaat in te spelen op veranderingen en waar nodig tijdig bij te sturen, met behoud van de hoofdlijnen. Zo wordt gewerkt aan een stabiel en toekomstbestendig financieel beleid.

Financiële keuzes en (uitvoering) ambities

De coalitie maakt financiële keuzes door ambities te toetsen op effectiviteit, uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid, in samenhang met de beschikbare capaciteit en middelen op zowel de korte als de langere termijn. Nieuwe ambities worden daarbij niet automatisch toegevoegd aan bestaand beleid, bestaande activiteiten en investeringen, maar gaan gepaard met een integrale heroverweging en, waar nodig, bijstelling of afbouw. Dit vraagt om zorgvuldigheid bij het formuleren van nieuwe ambities en nieuw beleid en het hanteren van afwegingskaders om keuzes te maken en daarover transparant te kunnen communiceren.

De coalitie brengt duidelijke prioritering aan in haar ambities en stelt de (maatschappelijke) effecten centraal. Wat levert aantoonbaar meerwaarde op voor alle delen van de samenleving, wat is noodzakelijk ('must have') en wat is wenselijk maar minder urgent ('nice to have')? Deze afweging vormt de basis voor het (bij)stellen van visies en ambities.

Visies en ambities zijn daarbij niet in beton gegoten. Wanneer de uitvoerbaarheid of maatschappelijke effectiviteit onder druk komen te staan, is de coalitie bereid om bij te sturen. Dit financieel kader biedt handvatten voor dat gesprek en benadrukt dat bijstellen geen falen is, maar een bewuste keuze voor realistisch en verantwoord bestuur.

Het maken van keuzes gebeurt in gezamenlijkheid: prioritering, besluitvorming en het omgaan met tegenvallers vinden in samenhang plaats, met consistentie in de uitvoering. Tegenvallers worden zoveel mogelijk binnen de betreffende programmabegroting opgevangen, terwijl meevallers terugvloeien naar de algemene reserve. De focus ligt daarbij primair op doelmatigheid en effectiviteit in de uitvoering van beleid en (wettelijke) taken en de bijbehorende uitgaven. Wettelijke taken worden bij keuzes expliciet betrokken, met ruimte voor afwegingen binnen minimale en maximale kaders.

Wanneer er financiële tekorten dreigen of zich onverwacht aandienen, kijkt de coalitie eerst naar het optimaliseren van de uitvoering en het bijstellen van de eigen ambities voordat gesneden wordt in het bestaande voorzieningenniveau en voordat inkomsten worden verhoogd door de lasten voor inwoners te verzwaren. Bij het oplossen van tekorten zal de coalitie altijd de kwaliteit voor de inwoners in ogenschouw houden.

Heffingen voor voorzieningen als riolering en afval moeten kostendekkend zijn. Hierbij worden de wettelijke kaders gehanteerd. Bij eventuele verhogingen zal altijd worden gekeken naar de totale lasten voor inwoners. Over dergelijke keuzes wordt transparant gecommuniceerd. Tot slot onderkent de coalitie dat sommige investeringen kunnen leiden tot lagere kosten op de lange termijn, bijvoorbeeld doordat kosten vooruitlopen op baten of omdat niet investeren juist leidt tot hogere toekomstige lasten. De coalitie maakt deze afwegingen zorgvuldig en communiceert helder over de noodzaak en het beoogde effect van dergelijke investeringen.

Begroting

De coalitie beschouwt een goede begroting als een fundament voor een heldere rolverdeling tussen raad en college en financieel en beleidsmatig sturingsinstrument waarmee de gemeenteraad richting geeft aan de besteding van publieke middelen. Vanuit die gedeelde verantwoordelijkheid streeft zij naar een gemeentebegroting die voor de raad goed leesbaar en duidelijk navolgbaar is, zodat de kaderstellende en controlerende rol effectief kan worden ingevuld. Tegelijk is het van belang dat de begroting voor het college praktisch en werkbaar blijft: beknopt waar mogelijk en helder in opzet en inhoud.

De begrotingsstructuur wordt daarbij gezien als een ontwikkelbaar instrument, dat meebeweegt met nieuwe inzichten en behoeften. In dat licht vraagt de coalitie het volgende college expliciet aandacht te hebben voor het verder verbeteren van de inzichtelijkheid en opzet van de begroting ten behoeve van de controlerende rol van de raad.

Daarbij is er ruimte voor meer duidelijkheid en, waar passend, nadere detaillering per thema en op belangrijke onderdelen. De focus ligt op het inzichtelijk maken van wezenlijke keuzes en afwijkingen, zonder de begroting onnodig te belasten met toelichtingen op kleine of minder betekenisvolle verschillen.

Transparantie en begrijpelijkheid staan centraal en vragen de komende periode om gezamenlijke aandacht van raad, college en organisatie.

7.1 Subsidiebeleid en subsidieregelingen

Gooise Meren waardeert de belangrijke bijdrage van maatschappelijke organisaties, verenigingen en initiatieven aan een sterke, betrokken en inclusieve samenleving. Subsidies zijn daarbij een belangrijk instrument om maatschappelijke doelen te realiseren op het gebied van onder andere welzijn, sport, cultuur, zorg, duurzaamheid en participatie.

Wij willen een subsidiebeleid dat transparant, voorspelbaar en doelgericht is. Daarom stellen wij heldere beleidskaders vast waarbinnen subsidies worden verstrekt. Daarbij moet voor inwoners, organisaties en de gemeenteraad duidelijk zijn welke maatschappelijke resultaten worden beoogd, welke voorwaarden gelden en hoe de beschikbare middelen worden verdeeld. Wij streven naar een goede balans tussen vertrouwen en verantwoording. Organisaties krijgen ruimte om hun maatschappelijke rol uit te voeren, maar leggen ook inzichtelijk verantwoording af over de bereikte resultaten. Daarbij hanteren wij het principe dat de administratieve lasten in verhouding staan tot de omvang van de subsidie.

Bij meerjarige subsidierelaties streven wij naar stabiliteit en continuïteit, zodat organisaties kunnen investeren in kwaliteit, personeel en dienstverlening. Tegelijkertijd blijven wij kritisch kijken naar doelmatigheid, effectiviteit en de bijdrage aan de ambities van Gooise Meren.

Wat gaan we doen?

- We actualiseren het subsidiebeleid en stellen duidelijke subsidie- en beoordelingskaders vast. We hebben oog voor stabiele bedrijfsvoering en verminderen administratieve lasten.
- We maken inzichtelijk aan welke maatschappelijke doelen worden ondersteund en stellen dit zo nodig bij.
- We maken de subsidiemogelijkheden toegankelijker voor onze inwoners en ondernemers.
- We maken als gemeente meer gebruik van (Europese) subsidies in samenwerking met de regio.

7.2 Grondbeleid

We moeten de beschikbare ruimte zo goed mogelijk benutten, met oog voor zittende bewoners en starters op zoek naar een woning. Waar nodig doen we dit strategisch met een actief grondbeleid.

Wat gaan we doen?

- We voeren regie om onze doelstellingen te realiseren, zo nodig met actief grondbeleid. Waar we geen grond hebben, zetten we onze overheidsbevoegdheden in, zoals bijvoorbeeld omgevingsplannen en mogelijk gebruikmaken van de Wet voorkeursrecht.

8 Ondertekening van het akkoord

Namens de fractie D66,
Niek Hermsen

Namens de fractie VVD,
Mark Marshall

Namens de fractie PRO
Marije Wiss

Bijlage 1 Inbreng

Algemeen

Inwoner Gooise Meren

Inbreng: Uit verbazing niet betrekken GDP in formatie. Ziet dat lokale partijen ontbreken, terwijl zij weten wat speelt in de gemeente

Reactie: De informateur heeft in zijn verslag uitgelegd hoe deze coalitie tot stand is gekomen, zie: <https://bestuur.gooisemeren.nl/Documenten/Advies-coalitevorming-gemeente-Gooise-Meren-2026-8-april26.pdf>. In het bestuurlijk kader beschrijft de coalitie hoe deze met de andere partijen wil samenwerken. Alle partijen in de raad zijn per definitie lokaal.

Voor Ons Nederland, Justice for Prosperity, Stichting Weerbare Democratie, en Bits of Freedom.

Inbreng: Vraagt gemeenten te investeren in digitale autonomie. En zo minder afhankelijk te worden van buitenlandse techaanbieders. Een ander punt is dat zij inzet vragen op het bestrijden van desinformatie en polarisatie.

Reactie: Hoewel het niet expliciet in het akkoord is genoemd, is de coalitie zich bewust van het belang van digitale autonomie, en van het bestrijden van desinformatie. Deze elementen vallen onder de 'nadelen en risico's die bij digitalisering en de inzet van AI horen. Het tegengaan van polarisatie krijgt aandacht in het akkoord.

MRA

Inbreng: Verwijst de formerende partijen naar de deelregionale propositie en doet het aanbod om te informeren over specifieke MRA onderwerpen.

Reactie: De partijen waarderen de handreiking. In het bestuurlijk kader is aangegeven hoe omgegaan wordt met de samenwerking binnen de regio.

Bestuurlijke samenwerking

Regio gooi en vechtstreek

Inbreng: Vraagt expliciet de regionale samenwerking en het belang ervan mee te nemen, dit te laten doorklinken in het CA.

Reactie: De partijen waarderen de handreiking. In het bestuurlijk kader is aangegeven hoe omgegaan wordt met de samenwerking binnen de regio.

Buitenruimte en Leefomgeving

Vereniging Vrienden van het Spiegel

Inbreng: Vraagt om aandacht voor burgerparticipatie en om meenemen uitslag enquête gehouden onder inwoners van het spiegel op punten: veiligheid en leefbaarheid, verkeer en veiligheid en groen/openbare ruimte.

Reactie: Zowel de vraag om participatie als de onderwerpen uit de enquête hebben aandacht in het akkoord.

Inwoner Bussum Zuid

Inbreng: Pleit voor het herzien van de visie Bussum Zuid en het behoud van natuur en het vijverpark

Reactie: De verschillende onderwerpen in de ruimtelijke ontwikkelingen hebben aandacht in het akkoord. Specifieke projecten worden niet genoemd.

mdlfonds

Inbreng: Pleit voor meer openbare wc's buitenshuis.

Reactie: Voldoende openbare toiletten heeft aandacht in het akkoord (inclusie).

De Zonnebloem

Inbreng: Pleit voor toegankelijke openbare wc's buitenshuis, in het bijzonder de Zonnebloempot (een toilet toegankelijk voor mensen met een fysieke beperking).

Reactie: Voldoende openbare toiletten heeft aandacht in het akkoord (inclusie).

Communicatie en participatie

Inwoner Bussum

Inbreng: Aandacht voor communicatie, participatie én transparantie van het college en de raad als onderdeel van formatiegesprekken (spreekuren voor wethouders, actieve burgerparticipatie en evt. – halfjaarlijkse raadsvergaderingen waaraan inwoners actief deel kunnen nemen).

Reactie: Transparantie, participatie en communicatie zijn belangrijk voor de coalitie. Deze onderwerpen komen terug in het bestuurlijk kader en in het akkoord.

Economie

Ondernemersvereniging Gooise Meren

Inbreng: Biedt een Economisch Manifest voor het nieuw te vormen college aan met aanbevelingen over de groei van de lokale economie.

Reactie: In het akkoord is aandacht voor de economie en lokale ondernemers van Gooise Meren.

MKB en VNO NCW

Inbreng: Organisaties hebben een 11-puntenplan voor de binnenstad en dorpskern opgesteld. Het plan laat zien wat nodig is om vitale binnenstad/dorpskernen te behouden en hoe punten met partners (oa ondernemers, bewoners) opgepakt kunnen worden.

Reactie: Mooi puntenplan voor stads en dorpskernen. Aspecten raken onderwerpen uit het akkoord, zoals het stimuleren van de lokale economie en duurzaamheid.

SKBN (Stichting kennisalliantie bedrijventerreinen Nederland)

Inbreng: Vraagt aandacht voor de ontwikkeling van bedrijventerreinen en andere werklocaties, o.a. door vast te leggen hoe Gooise Meren hiermee omgaat, welke afwegingen worden gemaakt, wat de randvoorwaarden zijn en hoe dit regionaal wordt afgestemd.

Reactie: De partijen hebben met aandacht kennisgenomen van de inbreng. Dit is meegenomen in het akkoord onder economie.

Economie (en andere)

Stichting Gerben Struik

Inbreng: Doet verschillende aanbevelingen in het kader van duurzaamheid: integreer de portefeuille circulaire economie bij economie, benoem de stichting in het CA, stel middelen beschikbaar voor de voedselvisie, ondersteun het lisdodde-project (lisdodde als duurzaam isolatiemateriaal).

Reactie: De gemeente werkt samen met deze stichting. Circulaire principes zijn opgenomen in het akkoord.

Energietransitie

Stichting Hart voor Muiderberg

Inbreng: Aandacht voor de financiële haalbaarheid, betaalbaarheid voor inwoners, draagvlak en legitimiteit met betrekking tot het warmtenet Muiderberg. Vraagt om kritische heroverweging

Reactie: In het akkoord is aandacht voor de energietransitie en de aanleg van alternatieve warmtebronnen. Uitwerking daarvan vindt plaats de komende coalitieperiode.

Regioteam energietransitie

Inbreng: Vraagt aandacht voor de energietransitie: het faciliteren van (het opwekken van) duurzame energie op eigen bodem, warmte transitie in de gebouwde omgeving, druk (verlagen) op het elektriciteitsnet, duurzame mobiliteit en bedrijvigheid. Met aandacht voor de inbreng van bewoners. Wil graag meedenken en adviseert gebruik van de wegwijzer gemeentelijke emissiereductie (van Common futures).

Reactie: Er is in het akkoord aandacht voor (de betaalbaarheid van) de energietransitie in Gooise Meren.

Actienetwerk Gas terug

Inbreng: Roept op om energiebesparing als speerpunt op te nemen in het CA en dit ook te verbinden aan meerdere beleidsterreinen. Bv door dit richting bewoners en bedrijven te stimuleren, als gemeente voorbeeldfunctie uit te dragen, afspraken te maken met corporaties, gerichte inzet op wijken, erop te sturen in gebiedsontwikkeling en ook segmentatie naar doelgroepen toe te passen.

Reactie: Er is in het akkoord aandacht voor de energietransitie in Gooise Meren.

Financien

Voorzitter rekenkamer GM

Inbreng: Verzoekt om overleg met betrekking tot het betrekken van de uitkomsten van het rekenkameronderzoek naar gemeentelijke investeringen.

Reactie: De formateur heeft met de voorzitter van de rekenkamer gesproken.

Groen, natuur, water

Goois Natuurreservaat

Inbreng: Verzoek brief te delen met fracties. In de brief aandacht voor behoud natuur en landschap, stedelijke ontwikkeling en het Goois Natuurreservaat nu en in de toekomst

Reactie: De partijen waarderen de inbreng. Natuur en de samenwerking met het GNR heeft een plek in het akkoord.

Waterschap Amstel Gooi en Vecht

Inbreng: Geeft aandachtspunten mee: 1. Stel een wethouder water en ruimtelijke ordening aan om zo de wateropgaven, klimaatadaptatie en gebiedsontwikkeling bestuurlijk te borgen. 2. Neem de volgende onderwerpen expliciet mee in het coalitieakkoord: Wateroverlast en droogte, (Gooise Meren) Veilig voor het water (oa voorkomen overstromingen), Schoon en Gezond Water, Warmtetransitie en circulaire economie. 3. Stellen voor een gezamenlijke wateragenda op te stellen waarin samenwerking en uitvoeringsagenda korte termijn worden vastgelegd.

Reactie: In het akkoord is aandacht voor water en klimaatadaptatie.

Geopark heuvelrug Gooi en Vecht

Inbreng: Vraagt om het geopark aandacht te geven en te ondersteunen.

Reactie: De partijen hebben met aandacht kennisgenomen van de inbreng. Dit onderwerp is niet opgenomen in het akkoord.

Coalitie blauwe hart natuurlijk

Inbreng: Vraagt aandacht voor (een toekomstbestendig) IJsselmeer gebied. Doet dit aan de hand van 5 voorwaarden: klimaatbestendigheid en waterveiligheid, 2: Ecologisch herstel en systeemversterking, 3: Voorkomen van vervuiling, 4: Gebiedsgerichte kwaliteit, 5: sterke samenwerking.

Reactie: De partijen hebben met aandacht kennisgenomen van de inbreng. Het IJsselmeer gebied is niet expliciet opgenomen in het akkoord.

Natuur & milieu

Inbreng: Deelt praktische handvatten om keuzes te maken op de opgaven in de leefomgeving. Stelt oa. dat groen de basis is voor een gezonde leefomgeving (groene buurten), goede bereikbaarheid en niet alleen per auto en nabijheid van voorzieningen, slim omgaan met ruimte door o.a. een lagere parkeernorm en deelmobiliteit. Energieakkers als oplossing in de energietransitie en kracht van duurzame bewonersinitiatieven.

Reactie: Groen, duurzaamheid en een toekomstbestendige leefomgeving hebben aandacht in het akkoord.

Groen, natuur, water / sociaal domein

Gemeente Plant Vooruit

Inbreng: Adviseert het voedselbeleid van GM vervolg te geven en raadt aan de voedselomgeving duurzamer en gezonder te maken. Wijst GM op een MKBA met hierin 5 interventies van de voordelen van voedselinitiatieven.

Reactie: In het akkoord is aandacht voor de voedseltransitie.

Mobiliteit

Inwoner Naarden

Inbreng: Vraagt aandacht voor voetganger. Signaleert knelpunten en geeft voorbeelden.

Reactie: In het akkoord is aandacht voor de voetganger.

Lab of thought

Inbreng: Vraagt aandacht voor mobiliteit en verdeling openbare ruimte. adviseert opnemen: "We maken structureel ruimte voor bredere verhalen uit onze gemeenschap over mobiliteit en de straat. Voor experimenten. En voor een beter begrip van wat onze inwoners waardevol vinden. Alleen zo kunnen onze doelen voor mobiliteit en openbare ruimte slagen."

Reactie: Deze zin is niet opgenomen in het akkoord. Inhoudelijk is in het akkoord aandacht voor mobiliteit en de ruimtelijke opgave.

NS

Inbreng: Doet suggesties om Gooise Meren/NL duurzaam bereikbaar te houden. Vraagt aandacht voor bereikbaarheid station, sturend parkeerbeleid, sociale veiligheid in het OV, en duurzame mobiliteit irt de bouwopgave.

Reactie: In het akkoord staat aangegeven hoe omgegaan wordt met mobiliteit en bereikbaarheid.

VeiligverkeerNL

Inbreng: Vraagt aandacht voor een verkeersveilige omgeving en zet hierbij 3 keuzes/risico's centraal: het aanpassen van de snelheid, het verminderen van afleiding en verantwoord rijden.

Reactie: In het akkoord is aandacht voor verkeersveiligheid en maatregelen zoals verminderen van de snelheid.

Fietsersbond

Inbreng: Vraagt aandacht voor fietsveiligheid, en zet hierbij 3 keuzes centraal: het aanpassen van de snelheid, het zorgen van veilige fietsroutes, en het plaatsen van straatverlichting.

Reactie: In het akkoord staat aangegeven hoe omgegaan wordt met mobiliteit, bereikbaarheid en fiets(routes).

VeiligheidNL

Inbreng: Vraagt aandacht voor twee thema's: verkeersveiligheid (in het bijzonder inzet op veilig gedrag in het verkeer) en de ketenaanpak valpreventie.

Reactie: Valpreventie is benoemd bij het onderdeel zorg, welzijn en ondersteuning. Verkeersveiligheid is verwerkt bij het onderdeel groen en buitenruimte.

Onderwijs

Inwoner namens de Walden Buurtgroep

Inbreng: Vraagt aandacht voor nadelen vestiging middelbare school aan de Franse Kampweg.

Reactie: De partijen hebben met aandacht kennisgenomen van de inbreng. Dit onderwerp is geen onderdeel van het akkoord.

Smartphonevrij opgroeien NL

Inbreng: Vraagt aandacht voor de impact van sociale media en smartphones op het welzijn van jeugd en adviseert hier actief beleid op te maken.

Reactie: Dit onderwerp is verwerkt bij het onderdeel jeugd.

Participatie

UNICEF

Inbreng: Vraagt alle raadsleden om actief het gesprek aan te gaan met jongeren en kinderen in de gemeente. Adviseert hierbij de handvatten en voorbeelden die zij hebben opgesteld om jongeren- en kinderparticipatie vorm te geven.

Reactie: Dit onderwerp is verwerkt bij het onderdeel jeugd.

Senioren coalitie

Inbreng: Vraagt aandacht voor senioren in de totstandkoming van beleid en plannen. Zij wijzen raadsleden hierbij op de gids voor een seniorvriendelijke gemeente. De seniorencoalitie wil hierover graag in gesprek.

Reactie: De partijen hebben met aandacht kennisgenomen van de informatie. Het is aan het college om eventueel in gesprek te gaan.

Tienskip

Inbreng: Vraagt aandacht voor betrokkenheid van jongeren. Adviseert om in coalitieakkoord ruimte te maken voor het versterken en benutten (en stimuleren) van democratische vaardigheden van jongeren.

Reactie: Dit onderwerp is verwerkt bij het onderdeel jeugd.

Bruggenbouwers

Inbreng: Tekstvoorstel voor een motie aan de raadsleden die wijst op meer participatie "... om in samenwerking met de raad jaarlijks een aantal complexe dossiers aan te wijzen waarbij inwoners vanaf de start worden betrokken; om daarbij inwoners actief te laten meedenken, meebeslissen en meedoen, passend bij het karakter en de impact van het dossier".

Reactie: De coalitie vindt participatie belangrijk en verwacht dat het college per dossier vooraf bepaalt welke mate en vorm van participatie passend is. Naar verwachting wordt in het college-uitvoeringsprogramma weer een aantal grote projecten/ ontwikkelingen benoemd waarbij een uitgebreid participatieproces voor de hand ligt.

Ruimtelijke ordening

Inwoner Bussum

Inbreng: Vraag over leegstaande oude postkantoor aan de Huizerweg als plek voor aanpassing naar woningbouw.

Reactie: In het akkoord is aandacht voor leegstand en economische functies en woningbouw. Specifieke voorbeelden kunnen eventueel uitwerking vinden in de komende collegeperiode.

Bouwend Nederland

Inbreng: Wil deze bestuursperiode helpen op het gebied van woningbouw, mobiliteit en verduurzaming.

Reactie: Woningbouw en ruimtelijke ordening hebben aandacht in het akkoord.

Platform slappe bodem

Inbreng: Biedt een paper aan met advies om bodemdaling in de gemeente tegen te gaan en tekstsuggesties voor in het akkoord.

Reactie: Dit onderwerp is geen onderdeel van het akkoord. Regionaal is er aandacht voor bodemdaling.

Federatie ruimtelijke kwaliteit

Inbreng: Benoemt aspecten die belangrijk zijn in het oplossen van ruimtelijke opgaves. 1. De bouweconomie vraagt aandacht. 2. Randvoorwaarden vragen aandacht (zoals afstemming, duidelijke planfasen) 3. Aandacht voor de lokale en regionale bouwcultuur. (stakeholders). 4. Aandacht voor de doorontwikkeling van de omgevingswet

Reactie: De partijen waarderen de inbreng. In het akkoord is aandacht voor RO en wonen.

Liander

Inbreng: Vraagt aandacht voor netcongestie en raadt het volgende aan: 1. investeer in samenwerking en benoem een wethouder (coördinerend) energie en infrastructuur en overleg met Liander (bestuurlijk). 2. Reserveer proactief ruimte voor energie–infrastructuur in o.a. omgevingsvisie. 3: Stimuleer energiebesparing en slim elektriciteitsgebruik. 4 Kies voor een brede energiemix en borg dit in beleid.

Reactie: In het akkoord is aandacht voor de energietransitie en netcongestie specifiek.

Sociaal domein

MantelzorgNL

Inbreng: Landelijke vereniging die opkomt voor iedereen die belangeloos zorgt voor een naaste. Pleit voor integrale benadering van mantelzorgondersteuning, voorkomen van overbelasting bij mantelzorgers en het faciliteren van langer thuiswonen.

Reactie: Is inhoudelijk verwerkt bij het onderdeel zorg en ondersteuning.

Altijd Werkplaats

Inbreng: Biedt ondersteuning en wil samenwerken (o.a. als uitvoeringspartner, vergelijkbaar met WattNu) op thema groen en sociaal. Verzoekt om afspraak met fractie(s) om toelichting te mogen geven.

Reactie: De partijen hebben met aandacht kennisgenomen van de inbreng. Thematisch is dit verwerkt bij het onderdeel Groen en Openbare ruimte.

Stichting jongeren perspectieffonds

Inbreng: Deelt de handreiking inzet jongeren perspectief fonds (VNG) en vraagt aandacht voor de aanpak van problematische schulden en andere problemen bij jongeren. Geeft aan dat het verstevigen van financiële bestaanszekerheid bij jongeren een positief effect heeft op de gemeente financiën.

Reactie: De partijen hebben met aandacht kennisgenomen van de inbreng. Dit is niet expliciet opgenomen in het coalitieakkoord.

Coalitie voor inclusie & Vereniging inclusie Nederland

Inbreng: Vragen aandacht voor de implementatie van het VN-verdrag handicap.

Reactie: Het VN verdrag wordt benoemd bij het onderdeel inclusie.

KAMG (Koepel artsen maatschappij + gezondheid)

Inbreng: Adviseert gezondheid leidend te maken in gemeentelijk beleid (en dit integraal op te pakken met/in andere beleidsdomeinen) en te investeren in preventie.

Reactie: Is verwerkt inhoudelijk bij het onderdeel zorg en ondersteuning.

Netwerk GRZ

Inbreng: Uitnodiging voor de dag van het ziekenhuis.

Reactie: De partijen hebben met aandacht kennisgenomen van de inbreng. Verwerking in het akkoord is niet van toepassing.

Steunouder

Inbreng: Vraagt aandacht voor Steunouder als laagdrempelige en preventieve voorziening voor gezinnen die tijdelijk onder druk staan.

Reactie: Preventieve voorzieningen hebben een prominente plek maar steunouders worden niet expliciet benoemd.

Stichting 113

Inbreng: Vraagt aandacht voor het opnemen van suïcidepreventie in de coalitieafspraken.

Reactie: De partijen hebben met aandacht kennisgenomen van de inbreng. Dit is niet expliciet opgenomen in het coalitieakkoord.

NKGS (Nederlandse kenniscentra voor gezondheid en samenleving)

Inbreng: Geeft voorbeelden van toepasbare kennis toegespitst op de thema's veerkracht en leefomgeving.

Reactie: De partijen hebben met aandacht kennisgenomen van de inbreng. Dit is niet expliciet opgenomen in het coalitieakkoord.

AUGEO Foundation

Inbreng: Vraagt aandacht voor kinderen die slachtoffer zijn van huiselijk geweld, hen met een kindgerichte benadering te helpen. Organisatie wil meedenken over de uitvoering van preventie. Vraagt ook op een zinsnede op te nemen in het CA om commitment te tonen.

Reactie: De partijen hebben met aandacht kennisgenomen van de inbreng. Dit is niet expliciet opgenomen in het coalitieakkoord.

Bibliotheek Gooi+

Inbreng: Vraagt om bibliotheken en hun rol in de bestrijding in oa laaggeletterdheid, ontwikkeling en kennisdeling op te nemen in het CA. Ook pleiten ze dat het een belangrijke ontmoetingsplek is (een third place) en een podium voor cultuurparticipatie.

Reactie: De partijen hebben met aandacht kennisgenomen van de inbreng. Dit onderwerp is verwerkt bij het onderdeel cultuur.

Stichting urgente noden

Inbreng: Vraagt aandacht voor SUN-noodhulp binnen het armoede beleid en nodigt uit een webinar hierover te volgen.

Reactie: Er is aandacht voor minimavoorzieningen maar SUN wordt niet expliciet benoemd.

Alliantie Informele Steun Jeugd en Gezin

Inbreng: Pleit voor expliciete erkenning van (georganiseerde) informele (gezins)steun als fundament in het lokale preventie- en jeugdbeleid. En voor randvoorwaarden die duurzame samenwerking tussen maatschappelijke organisaties en (georganiseerde) informele (steun) netwerken en -organisaties lokaal ondersteunen.

Reactie: De partijen hebben met aandacht kennisgenomen van de inbreng. Dit is niet expliciet opgenomen in het coalitieakkoord.

Sport

Sportvisunie

Inbreng: Vraagt aandacht voor sportvissen en integratie hiervan in het recreatie- natuur en sociaal beleid.

Reactie: De partijen hebben met aandacht kennisgenomen van de inbreng. Dit is niet verwerkt in het coalitieakkoord

Wonen

Platform woningcorporaties Gooi en Vechtstreek

Inbreng: Vraagt aandacht voor de woningnood en adviseert de volgende punten expliciet op te nemen: 1. Het centraal zetten van de woningzoekende, 2: Voldoende en betaalbare woningen, 3: Versnellen van (vergunnings)procedures en het maken van duidelijke keuzes bij schaarste, 4: Versterken leefbaarheid en wijkaanpakken, 5. Beschermen van de betaalbaarheid en bestaanszekerheid van huurders, 6: Warmtetransitie. Gaan graag in gesprek.

Reactie: De aanpak van het woningtekort heeft aandacht in het akkoord.

Ministerie van BZK

Inbreng: Wijst gemeenten op de keuzes en urgentie van en binnen het woonvraagstuk en geeft aan hoe daarbij met het Rijk kan worden samengewerkt. Vraagt o.a. aandacht in CA voor voldoende bouwen, ook voor specifieke groepen woningzoekenden (starters, ouderen maar ook betaalbaar wonen). Wijst ook op de opschaling van alternatieve huisvesting op tijdelijke locaties, beter benutten van bestaande woningvoorraad, en versnellen van woningbouw. Tevens aandacht voor de warmte transitie / duurzaamheid.

Reactie: Deze onderwerpen krijgen aandacht in het akkoord.

Wonen / Sociaal domein

Hart voor Muiderberg

Spreekt zorgen uit over de ONS-locatie en stelt dat de aandacht teveel van wonen met zorg en toekomstbestendig wonen voor ouderen verschoven is naar levensloopbestendige appartementen. Vraagt hierin te heroverwegen.

De partijen hebben met aandacht kennisgenomen van de inbreng. In het coalitieakkoord is geen aandacht voor (de voortgang) van specifieke lopende projecten.

Mobiliteit/ duurzaamheid

Provincie Noord-Holland

Inbreng: Met deze brief informeren wij u over het Regionaal Mobiliteitsprogramma Noord-Holland Flevoland (RMP), de regionale uitvoeringsagenda's duurzame mobiliteit, de financiële ondersteuning van gemeenten en de RMP-monitor.

Reactie: Deze informatie is ter kennisname. Mobiliteit en de samenwerking binnen de Regio Gooi en Vechtstreek is onderdeel van het akkoord.

Energietransitie

Wattnu

Inbreng: Doet een aantal voorstellen voor een ambitieus programma voor de energietransitie rond 8 onderwerpen.

Reactie: De gemeente werkt nauw samen met Wattnu. De energietransitie heeft aandacht in het akkoord.

Groen, natuur, water

Wageningen universiteit

Inbreng: Vraagt aandacht voor een duurzaam voedselsysteem en deelt webinars, flyers en informatieboekjes ter inspiratie.

Reactie: Dit is een handreiking en meer informeren bedoeld, geen verzoek.

Onderwijs

de Subregio Gooi en Vechtstreek

Inbreng: Legt contact en informeert coalitie over subregio, deelt hiervoor de nieuwsbrief ter illustratie.

Reactie: Dit is een handreiking en meer informeren bedoeld, geen verzoek.

Sport en cultuur

Volwassenenfonds Sport & Cultuur

Inbreng: Vraagt aandacht voor inclusiviteit van sport en cultuur. Wijst partijen op feit dat veel mensen dit niet kunnen betalen. Het volwassenenfonds kan de gemeente ondersteunen bij het inrichten van regelingen. Roept op om hierop samen te werken.

Reactie: Het thema is inhoudelijk verwerkt, het fonds is niet expliciet benoemd.

Sociaal domein en veiligheid

Slachtofferhulp NL

Inbreng: Doet een handreiking tot samenwerking en vraagt aandacht voor slachtoffers en slachtofferschap in het CA. (Voor bijvoorbeeld ongevallen, suïcidepreventie, HGKM en femicide)

Reactie: De partijen hebben met aandacht kennisgenomen van de inbreng. Dit is niet expliciet opgenomen in het coalitieakkoord.

Groen, natuur, water

Nederlandse vereniging omwonenden windturbines

Inbreng: Wijst partijen op de impact van windturbines en op nieuwe inzichten. Zijn vóór energietransitie maar met behoud van natuur en gezondheid.

Reactie: Dit is een handreiking en meer informerend bedoeld, geen verzoek.